

I N T R A V A L

bureau voor onderzoek & advies

**OVERLASTMETINGEN
IN DE GRAVINNESTEEG
EN OMGEVING**

**OVERLASTMETINGEN
IN DE GRAVINNESTEEG
EN OMGEVING**

B. Bieleman, S. Biesma, M. Hoorn, A. Kruize

© INTRAVAL

Groningen-Rotterdam

April 2007

COLOFON

© St. INTRAVAL

Postadres:
Postbus 1781
9701 BT Groningen
E-mail info@intraval.nl

Kantoor Groningen:
St. Jansstraat 2C
Telefoon 050 - 313 40 52
Fax 050 - 312 75 26

Kantoor Rotterdam:
Goudsesingel 184
Telefoon 010 - 425 92 12
Fax 010 - 476 83 76

April 2007

Niets uit deze uitgave mag worden veeelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Tekst: drs. B. Bieleman, drs. S. Biesma, drs. M. Hoorn, drs. A. Kruize
Opmaak: P. Goeree
Druk: Repro GMW
Opdrachtgever: Gemeente Haarlem

ISBN 978 90 8874 002 2

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdstuk 1 Inleiding	1
1.1 Onderzoeksopzet	2
1.2 Methodologische aspecten	3
1.3 Respons	5
1.4 Leeswijzer	6
Hoofdstuk 2 Buurt en gebruikruimte	7
2.1 Woon- en werkomgeving	7
2.2 Gebruikruimte	9
Hoofdstuk 3 Veiligheid	15
3.1 Onveiligheidsgevoelens	15
3.2 Overlast	17
3.3 Slachtofferschap	21
3.4 Registraties politie	23
Hoofdstuk 4 Samenvatting en conclusies	25
4.1 Buurt en gebruikruimte	25
4.2 Veiligheid	26
4.3 Ten slotte	27
Literatuur	29
Bijlage Tabellen	31

1. INLEIDING

De gemeente Haarlem kent diverse voorzieningen voor opvang, maatschappelijk herstel en preventie van dak- en thuislozen, verslaafden en inwoners met een psychiatrische problematiek. Zo zijn de afgelopen jaren een nachtopvang, sociaal-medisch spreekuur, ziekenboeg, sociaal pension en een nieuwe locatie voor de dagopvang gerealiseerd. Een onderdeel van deze keten van voorzieningen is een gebruikruimte voor harddrugsverslaafden. Eind februari 2005 heeft de gemeenteraad gekozen voor een gebruikruimte op de locatie Spaarne 106 van de Brijder Verslavingszorg.¹ In de gebruikruimte kunnen geselecteerde cliënten van de Brijder Verslavingszorg zelf meegebrachte harddrugs (heroïne of cocaïne) gebruiken. Er wordt de mogelijkheid tot zowel het spuiten als het roken van de harddrugs geboden. De ruimte is gevestigd bij de huidige methadonverstrekking. De ingang is dan ook aan de Gravinnesteeg gelegen. De gebruikruimte is op alle ochtenden van de week geopend van half negen tot half één. In de weekenden wordt de ingang aan het Spaarne gebruikt.

Met de instelling van de gebruikruimte tracht de gemeente alle relevante belangen te beschermen. In de eerste plaats is dat het zoveel mogelijk tegengaan en verminderen van de (drugs)overlast voor de bewoners c.q. omwonenden. Daarnaast moet door het instellen van de gebruikruimte de gezondheidssituatie en het maatschappelijk herstel van de harddrugsverslaafden worden bevorderd. Op 11 november 2005 is de gebruikruimte geopend. De ruimte beschikt over negen plaatsen. Er is een vaste groep die de ruimte regelmatig bezoekt en een aantal meer incidentele gebruikers. Gemiddeld maken drie á vier pashouders per uur gebruik van de ruimte. Er wordt gewerkt met een inclusielijst. Na een gesprek met de arts wordt bepaald of diegene in aanmerking komt voor de gebruikruimte. Er staan in totaal zo'n 45 mensen op de inclusielijst.

De gemeente heeft door middel van extern onderzoek door onderzoeks- en adviesbureau INTRAVAl de mate van overlast rond de gebruikruimte laten meten. Zowel voorafgaande aan als een jaar na opening van de gebruikruimte heeft INTRAVAl een zogenoemde overlastmeting uitgevoerd onder de bewoners en ondernemers in de directe omgeving van de gebruikruimte. Door gebruik te maken van twee metingen met een tussenperiode van een jaar zijn vergelijkingen mogelijk tussen de situatie waarbij nog geen sprake was van een gebruikruimte en de situatie waarbij de gebruikruimte tot wasdom is gekomen.

Onderzoeksvraag

De onderzoeksvraag laat zich als volgt formuleren:

Wat is de aard en omvang van de criminaliteit en (drugs)overlast voor de bewoners en ondernemers in de omgeving van de locatie Spaarne 106 voorafgaande aan en één jaar na instelling van de gebruikruimte?

Het doel van het onderzoek is de verandering van criminaliteit en (drugs)overlast in de Gravinnesteeg en omgeving te meten tijdens het eerste jaar van de instelling van de gebruikruimte. De eerste meting voorafgaand aan de instelling kan worden gezien als een nulmeting, terwijl de tweede meting een éénmeting behelst. Op deze wijze wordt getracht

¹ Brijder Verslavingszorg en Parnassia Verslavingszorg (Zuid-Holland) vormen vanaf halverwege de onderzoeksperiode (1 juni 2006) één divisie van de Parnassia Groep. In deze rapportage wordt voor de duidelijkheid nog wel gesproken over Brijder Verslavingszorg.

overige factoren die van invloed kunnen zijn op de verandering van criminaliteit en (drugs)overlast zo veel mogelijk buiten beschouwing te laten. Desondanks kunnen er ook andere (exogene) factoren zijn die criminaliteit en (drugs)overlast in het jaar na de instelling van de gebruiksruijnte beïnvloeden. Om dit vast te kunnen stellen zou een zogenoemd controle gebied moeten worden opgenomen in het onderzoek, dat exact overeenkomt met de omgeving van de gebruiksruijnte. Een dergelijk gebied is echter niet aanwezig, waardoor een controlegebied niet mogelijk is. Het is daardoor mogelijk dat veranderingen tussen beide metingen geen relatie hebben met de gebruiksruijnte, maar door andere factoren worden veroorzaakt.

Drugsoverlast

De term overlast is een containerbegrip, waarbij in het algemeen de volgende aspecten worden onderscheiden: criminaliteit, overtredingen van de openbare orde en allerlei ergernissen van bewoners over hinderlijk en onaangepast gedrag van medeburgers. De drugsoverlast is hiervan een deelverzameling, namelijk het deel dat betrekking heeft op handel in en gebruik van (hard)drugs. Hieraan worden wel dezelfde aspecten onderscheiden.

De eerste vorm van drugsoverlast is criminaliteit. Bekend is dat drugsgebruikers met name vermogensdelicten plegen en ook relatief een groot aantal geweldsdelicten. De tweede vorm van drugsoverlast betreft openbare orde overlast. Overtredingen hiervan staan vaak vermeld in de APV, de Algemene Plaatselijke Verordening. De laatste vorm van drugsoverlast is de audiovisuele overlast. Deze vorm van overlast is doorgaans niet strafbaar en wordt niet of nauwelijks geregistreerd. Daarnaast geldt dat de subjectieve component bij audiovisuele overlast, vergeleken met beide overige vormen van drugsoverlast, het sterkst is.

1.1 Onderzoeksopzet

Voor een goede evaluatie is het van belang dat gegevens worden verkregen over de situatie voorafgaande aan de opening (nulmeting c.q. voormeting) en na de opening (nameting) van de gebruiksruijnte. Het belangrijkste onderdeel van het onderzoek bestaat dan ook uit een herhaalde enquête onder de bewoners en ondernemers in de omliggende straten van de gebruiksruijnte. Zij zijn in de maand voorafgaande aan de opening van de gebruiksruijnte (oktober 2005) en een jaar later (oktober 2006) ondervraagd. Dit is aangevuld met informatie uit registraties van de politie.

Ondervraging bewoners en ondernemers

Een belangrijk onderdeel van het onderzoek vormt een enquête onder bewoners en ondernemers in de omgeving van de gebruiksruijnte. Uit onze ervaringen gebaseerd op diverse onderzoeken naar overlast blijkt dat overlast vaak zeer geconcentreerd plaatsvindt. De overlast beperkt zich doorgaans tot de directe omwonenden van de straten, pleinen of plantsoenen waar verslaafden, groepen jongeren of overige overlastveroorzakers zich ophouden.² Verder blijkt dat de beleving van overlast persoonlijk is: wat de een als overlast ervaart, wordt door een ander als niet hinderlijk afgedaan. Daarom is besloten alle woningen

² Uit eerdere onderzoeken van INTRAVAL blijkt dat zelfs in wijken waar sprake is van een substantiële drugsoverlast (bijvoorbeeld Spangen Rotterdam, Amsterdam Zuidoost, Spijkerkwartier Arnhem, A-Kwartier Groningen) of jongerenoverlast (Vinkhuizen-Zuid in Groningen) een meerderheid van de bewoners geen (drugs- of jongeren-) overlast ervaart. Een deel van de bewoners signaleert wel dat er sprake is van gedrag dat tot overlast leidt, maar ondervindt hiervan zelf geen hinder.

en ondernemers in de directe omgeving van de gebruiksruimte te benaderen voor een gesprek, zodat alle huishoudens en ondernemers de kans hebben gekregen hun ervaringen te vertellen.

Contactlegging bewoners

Voor het verkrijgen van de actuele gegevens van de omwonenden is gebruik gemaakt van de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA). De gemeente heeft van zo'n 180 omwonenden rond de gebruiksruimte de namen en adresgegevens aangeleverd (één willekeurige bewoner van 18 jaar of ouder per adres). Bij elk van deze adressen is, voor zover beschikbaar, een telefoonnummer gezocht. Ter verdere bevordering van de respons is door de gemeente een introductiebrief gestuurd naar de aselect gekozen omwonenden. In de brief is de enquête aangekondigd en aangegeven dat het onderzoek door een extern en onafhankelijk bureau wordt uitgevoerd. Vervolgens zijn de omwonenden waarvan een telefoonnummer bekend is gebeld met het verzoek of zij mee willen werken aan een telefonische enquête. De omwonenden waarvan geen telefoonnummer bekend is, zijn persoonlijk (aan de deur) benaderd.

Contactlegging ondernemers

Van de ondernemers in het onderzoeksgebied zijn geen gegevens beschikbaar bij de gemeente. Daarom zijn alle ondernemingen persoonlijk benaderd door een enquêteur met de vraag of de eigenaar of bedrijfsleider mee wil werken aan het onderzoek. Indien de eigenaar of bedrijfsleider op dat moment niet aanwezig was, is waar mogelijk een afspraak gemaakt.

Vragenlijst

In de vragenlijst staan de ervaringen met de gebruiksruimte en de aard en omvang van de (drugs)overlast van de afgelopen tijd centraal. Er wordt ingegaan op de verschillende vormen van (drugs)overlast, zoals visuele overlast, overlast van gevonden spuiten, samenscholingen, angstgevoelens et cetera. Aangezien er twee metingen hebben plaatsgevonden, is gebruik gemaakt van een gestructureerde vragenlijst met hoofdzakelijk voorgecodeerde antwoordcategorieën en slechts enkele open vragen. Hierdoor zijn vergelijkingen tussen de beide metingen optimaal mogelijk.

Registratiegegevens

Aanvullend zijn gegevens opgevraagd uit het bedrijfsprocessensysteem van de politie. Het gaat om alle meldingen van incidenten (overlast, dealen, misdrijven) die in de omgeving van de gebruiksruimte hebben plaatsgevonden en de aangiften van misdrijven. De politie legt op het moment van melden kort vast wat de aanleiding van de melding is. Deze beschrijvingen in het bedrijfsprocessensysteem geven daarmee een goed beeld van de aard van de door bewoners gemelde (drugs)overlast. De gegevens zijn verzameld over een periode van een jaar voorafgaande aan en een jaar na de opening van de gebruiksruimte. Al met al leveren deze gegevens een beeld op van de (drugs)overlast rondom de gebruiksruimte, die aanvullend is op de resultaten van de enquête. Daarnaast zijn voor dezelfde periode gegevens over drugsoverlast uit het bedrijfsprocessensysteem opgevraagd voor heel Haarlem. Op deze manier kan de ontwikkeling van drugsoverlast tussen de omgeving van de Gravinneesteg en geheel Haarlem worden vergeleken.

1.2 Methodologische aspecten

Hieronder worden enkele methodologische aspecten van de gehanteerde vragenlijst besproken. Daarbij wordt allereerst ingegaan op het begrip indicatoren. Vervolgens worden de indicatoren

waarmee buurtproblemen en drugsoverlast zijn vastgesteld behandeld. Afgesloten wordt met een korte uitleg van het begrip significantie.

Indicatoren

Om buurtproblemen en drugsoverlast te meten zijn diverse vragen over deze onderwerpen opgenomen in de enquête. De antwoorden op deze samenhangende vragen worden eerst per respondent samengenomen en vervolgens omgerekend naar een waarde van 1 tot 10 (1 = komt nooit voor, 10 = komt altijd voor). Daarna is het buurtgemiddelde berekend. Op deze wijze zijn diverse buurtindicatoren vastgesteld voor buurtproblemen en vormen van drugsoverlast. Deze indicatoren zijn door ons ook gebruikt bij onder andere het onderzoek naar de gevolgen van de komst van de dagopvang in het Magdalenaklooster in Haarlem, de gebruiksruidten in Rotterdam en Venlo en de Monitor drugsoverlast Nederland (Bieleman e.a. 2000; Biesma en Bieleman 1998; Biesma e.a. 1998; Snippe e.a. 2002).

Buurtproblemen

De bewoners en ondernemers zijn in totaal 20 vragen voorgelegd over het mogelijk voorkomen van een aantal buurtproblemen. Deze vragen (items) zijn in een viertal indicatoren onder te verdelen:

- *vermogensdelicten*, bestaande uit de voorvallen: fietsendiefstal; diefstal uit auto's; beschadiging of vernieling aan auto's; inbraak in woningen;
- *verloedering in de buurt*, bestaande uit de voorvallen: vormen van geluidsoverlast; bekladding van muren en/of gebouwen; overlast van groepen jongeren; rommel op straat; hondenpoep op straat;
- *dreiging*, bestaande uit de voorvallen: bedreiging; dronken mensen op straat; mensen onder invloed van drugs op straat; vrouwen en mannen die op straat worden lastig gevallen; kinderen die op straat worden lastiggevalen; gewelddelicten;
- *drugproblemen*, bestaande uit de voorvallen: gebruik van softdrugs op straat; gebruik van harddrugs op straat; handel in harddrugs op straat; handel in harddrugs vanuit woningen, cafés of andere panden; straatprostitutie.

Drugsoverlast

Naast de vragen over buurtproblemen, is de bewoners en ondernemers 13 voorvallen voorgelegd die te maken hebben met handel in en/of gebruik van (hard)drugs waarvan zij mogelijk hinder ondervinden. Hierbinnen zijn drie indicatoren benoemd:

- *annexatie openbare ruimte*, bestaande uit de voorvallen: samenscholing van verslaafden op straat, plein of park; vechtpartijen tussen drugshandelen (dealers) of verslaafden; gebruik van messen of vuurwapens door handelaren of verslaafden; ruziemakende en schreeuwende verslaafden op straat; heen- en weergeloop van verslaafden in de straat; ruziemakende en schreeuwende verslaafden in trappenhuis of portier; heen- en weergeloop van verslaafden in trappenhuis of portiek;
- *dealpanden*, bestaande uit de voorvallen: geluidsoverlast van panden waar harddrugs worden verkocht (dealpanden); stankoverlast van panden waar harddrugs worden verkocht (dealpanden);
- *vervuiling openbare ruimte*, bestaande uit de voorvallen: vervuiling van straat of plein door verslaafden; vervuiling van portieken of bergingen; gebruikte spuiten.

Significantie

De verschillende uitkomsten tussen de twee metingen zijn statistisch getoetst op 'toeval'. In de statistische toetsing is uitgegaan van een betrouwbaarheidsinterval van 95%. Dit betekent dat indien de gevonden verschillen significant zijn, het voor 95% zeker is dat de verschillen berusten op werkelijke verschillen en niet op toevallige (steekproef)fluctuaties.

In de tekst wordt dan ook alleen ingegaan op de verschillen die statistisch significant zijn. Indien dit van toepassing is, is dit in de figuren en tabellen van de hoofdtekst aangegeven met 'p < 0,05'. Voor verschillen op een indicatorwaarde is een T-toets gebruikt. Indien getoetst is of percentages verschillen op gedichotomiseerde variabelen, dan is gebruik gemaakt van de chi-kwadraattoets.

Vergelijkingen

De uitkomsten worden waar mogelijk vergeleken met geheel Haarlem en Haarlem-Centrum door middel van de uitkomsten van de leefbaarheidsmonitor Haarlem 2005. Daarnaast worden vergelijkingen gemaakt met wijken die qua omvang en situatie enigszins vergelijkbaar zijn met de Gravinnesteeg en omgeving. Zo wordt vergeleken met de wijk waarin de dagopvang Magdalenaklooster is gevestigd, wijken waar ook een gebruikruimte is gevestigd (Spanjaardstraat en omgeving (Rotterdam) en Venlo Centrum en Hogekamp) en het zogenoemde A-kwartier in Groningen. Dit laatste gebied is, evenals de Gravinnesteeg en omgeving, gesitueerd aan de rand van de binnenstad en biedt plaats aan zowel bewoners als ondernemers. Het betreft een gebied waar raamprostitutie voorkomt en (ten tijde van de overlastmetingen aldaar) een nachtopvang voor (verslaafde) dak- en thuislozen was gevestigd.

1.3 Respons

Alle adressen in de volgende straten rond de gebruikruimte zijn door de enquêteurs benaderd: Kleine Houtstraat tussen Oude Gracht en Korte Veerstraat, beide zijden; Korte Veerstraat, beide zijden; Spaarne tussen Oude Gracht en Korte Veerstraat; Gedempte Oude Gracht, noordzijde; Gravinnensteeg, beide zijden; Helmbrekersteeg, beide zijden; Turfsteeg, beide zijden; Justine de Gouwerhof; en Anegang, beide zijden.

De eerste meting (telefonische en face-to-face afname van vragenlijsten) heeft plaatsgevonden in oktober 2005, in de weken voorafgaande aan de opening en de tweede meting een jaar later, gedurende dezelfde weken. De adressen waarvan een telefoonnummer bekend is, zijn telefonisch benaderd. Alle nummers zijn minstens vijf keer gebeld op verschillende dagen en verschillende tijdstippen. Mocht er dan nog geen contact hebben plaatsgevonden, dan zijn de adressen door enquêteurs ter plaatse benaderd. De adressen waarvan geen telefoonnummer bekend is, zijn eveneens door enquêteurs bezocht. De bezoeken hebben op verschillende dagen en tijdstippen plaatsgevonden.

In totaal zijn voor de meting van 2005 178 bewoners en ondernemers bereikt (tabel 1.1). Hiervan hebben 44 aangegeven niet te willen meewerken aan de enquête, veelal wegens tijdsgebrek of het ontbreken van belangstelling. De respons bedraagt in dat jaar met 134 respondenten 75% (94 bewoners en 40 ondernemers). Voor de meting van 2006 is de respons met 82% iets hoger. In totaal zijn in dat jaar 182 personen bereikt, waarvan 102 bewoners en 47 ondernemers meewerken.

Tabel 1.1 Responsoverzicht

	n	%	n	%
Bereikt	178	100	182	100
Non-respons	44	25	33	18
Respons	134	75 =100%	149	82 =100%
<i>Bewoners</i>	<i>94</i>	<i>70</i>	<i>102</i>	<i>67</i>
<i>Ondernemers</i>	<i>40</i>	<i>30</i>	<i>47</i>	<i>32</i>

1.4 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk komen de belangrijkste problemen in de buurt rondom de gebruiksruijnte aan de orde, alsmede de verwachtingen vooraf en de ervaringen een jaar na opening met de gebruiksruijnte. Tevens worden de gegevens van het MIP behandeld. Hoofdstuk 3 beschrijft de onveiligheidsgevoelens van de omwonenden. Ook wordt ingegaan op voorvallen, misdrijven en (drugs)overlast in de buurt. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het slachtofferschap en de gegevens uit de registraties van de politie. In hoofdstuk 4 ten slotte worden de samenvatting en belangrijkste conclusies van de overlastmetingen gepresenteerd. In de bijlage worden de antwoorden op alle vragen in tabelvorm weergegeven.³

³ Daarbij wordt een indeling gehanteerd die overeenkomt met de indeling van de vragenlijst, namelijk: a. voorkomen voorvallen; b. veiligheidsbeleving; c. ervaren drugsoverlast; d. slachtofferschap; e. buurt en gebruiksruijnte; en f. achtergrondkenmerken respondenten.

2. BUURT EN GEBRUIKSRUIMTE

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de mening van de respondenten over hun woon- of werkomgeving en over de gebruiksruimte. Daar waar mogelijk zal een vergelijking worden gemaakt met andere onderzoeken naar de komst van een gebruiksruimte of een soortgelijke voorziening.

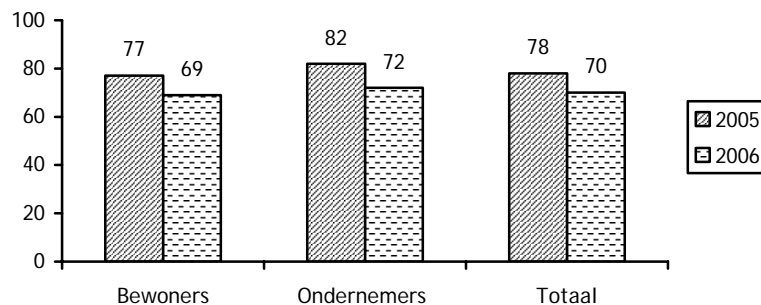
2.1 Woon- en werkomgeving

Zowel in 2005 als in 2006 geeft ruim een kwart (27% in 2005 en 29% in 2006) van de respondenten aan meer dan tien jaar in de Gravinnesteeg en omgeving te wonen c.q. te werken. Eveneens ruim een kwart (26% in 2005 en 28% in 2006) woont c.q. werkt vijf tot tien jaar in deze buurt, terwijl 19% (2005) respectievelijk 16% (2006) aangeeft er minder dan twee jaar te wonen c.q. te werken.

Tevredenheid

Het percentage respondenten dat (zeer) tevreden is over het wonen dan wel werken in de Gravinnesteeg en omgeving is in 2005 78% tegenover 70% in 2006 (figuur 2.1). Het deel van de respondenten dat aangeeft noch tevreden, noch ontevreden te zijn is gelijk gebleven.

Figuur 2.1 Respondenten die (zeer) tevreden zijn over het wonen c.q. werken in de Gravinnesteeg en omgeving (2005: n=134 en 2006: n=149), in %

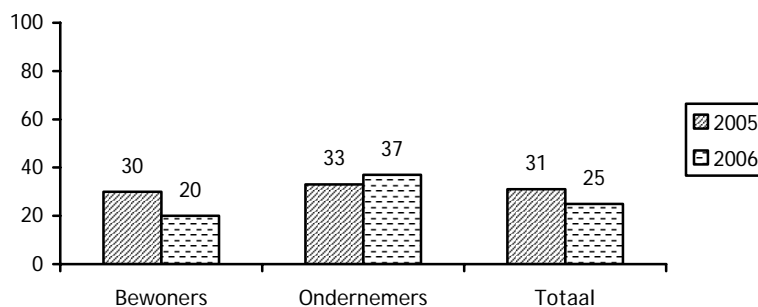

Achter- dan wel vooruitgang

De respondenten is gevraagd of zij van mening zijn dat de buurt achteruit dan wel vooruit is gegaan in het jaar voorafgaande aan de enquête. Hierbij zijn tussen beide metingen geen echte verschillen te constateren. In 2005 geeft bijna een derde (31%) van de respondenten aan dat de buurt volgens hen vooruit is gegaan, terwijl dit percentage in 2006 op 25% ligt (figuur 2.2). Het deel van de respondenten dat vindt dat de buurt achteruit is gegaan ligt op 27% in 2005 en 34% in 2006.

In geheel Haarlem geeft in 2005 23% van de bewoners aan dat de buurt in het jaar ervoor vooruit is gegaan (Oosting e.a. 2005). Eenzelfde percentage is van mening dat de buurt in die periode achteruit is gegaan. Deze beide percentages liggen iets lager dan in de omgeving van de Gravinnesteeg voor 2005.

Figuur 2.2 Respondenten die vinden dat de buurt in het afgelopen jaar vooruit is gegaan (2005: n=134 en 2006: n=148), in %

Aan de bewoners en ondernemers die van mening zijn dat hun buurt in het jaar voorafgaande aan het onderzoek is achteruitgegaan, is gevraagd waaruit die achteruitgang bestaat. Tabel 2.1 laat zien dat in 2005 met name drugsoverlast of overlast door verslaafden wordt genoemd (36%), gevolgd door uitgaansoverlast (22%). In 2006 is de voornaamste reden van de achteruitgang van de buurt uitgaansoverlast (46%), gevolgd door drugsoverlast c.q. overlast door verslaafden (32%).

Tabel 2.1 Redenen achteruitgang buurt in afgelopen jaar, in %

	2005 (n=36)	2006 (n=50)
Drugsoverlast c.q. overlast door verslaafden	36	32
Uitgaansoverlast	22	46
Jongerenoverlast	17	4
Verkeer en parkeren	17	2
Geluidsoverlast	14	8
Rommel op straat	8	8
Gebruiksruimte	8	4
Algemene overlast	6	8
Leegstand winkels	6	4
Toename criminaliteit	6	4
Alcoholoverlast	3	6
Onderhoud	0	6
Overig	17	18

* Meerdere antwoorden mogelijk, maximaal drie.

Verder is de bewoners gevraagd wat zij de belangrijkste problemen vinden die met voorrang moeten worden aangepakt in de buurt. Uit tabel 2.2 blijkt dat dit in zowel 2005 als 2006 overlast door uitgaan is (32% respectievelijk 42% van de respondenten geeft dit aan), gevolgd door drugsoverlast c.q. overlast door verslaafden, hoewel dit probleem in 2006 lijkt te zijn afgenomen ten opzichte van 2005 (van 31 naar 18%). Verkeer en parkeren is daarentegen een probleem dat in 2006 lijkt te zijn toegenomen ten opzichte van 2005: tijdens de eerste meting ervoer 13% dit als het grootste buurtprobleem, terwijl dit tijdens de tweede meting is verdubbeld tot 26%.

Tabel 2.2 Grootste buurtproblemen*, in %

	2005 (n=134)	2006 (n=149)
Uitgaansoverlast	32	42
Drugsoverlast c.q. overlast door verslaafden	31	18
Rommel op straat	15	15
Verkeer en parkeren	13	26
Jongerenoverlast	11	6
Brommer-, scooter- en fietsenoverlast	13	13
Geluidsoverlast	7	4
Gebruiksruimte	7	10
Toezicht politie	6	5
Onderhoud	5	5
Alcoholoverlast	4	2
Hondenpoep	4	5
Geen probleem	4	1
Overig	13	17
Weet niet	7	3

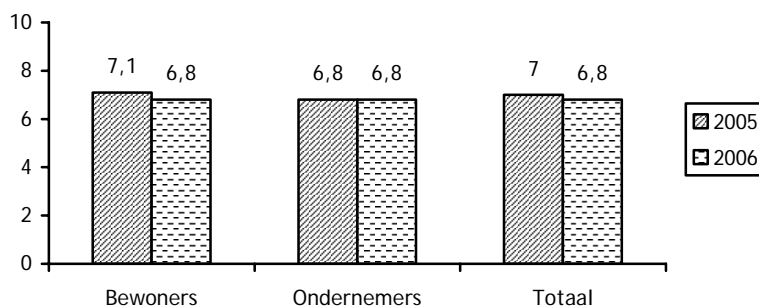
* Meerdere antwoorden mogelijk, maximaal drie.

Noot: in de bijlage (tabel 79) zijn de antwoordcategorieën nader uitgewerkt.

Rapportcijfer

Het gemiddeld rapportcijfer dat de respondenten geven aan hun woon- c.q. werkomgeving is met een 7,0 in 2005 en een 6,8 in 2006 nauwelijks veranderd (figuur 2.3). De ondernemers waarden hun werkomgeving beide jaren met een 6,8, terwijl de bewoners in 2005 gemiddeld een 7,1 geven tegenover gemiddeld een 6,8 in 2006.

Figuur 2.3 Gemiddeld rapportcijfer voor de woon- c.q. werkomgeving (2005: n=132 en 2006: n=146), in %

2.2 Gebruiksruimte

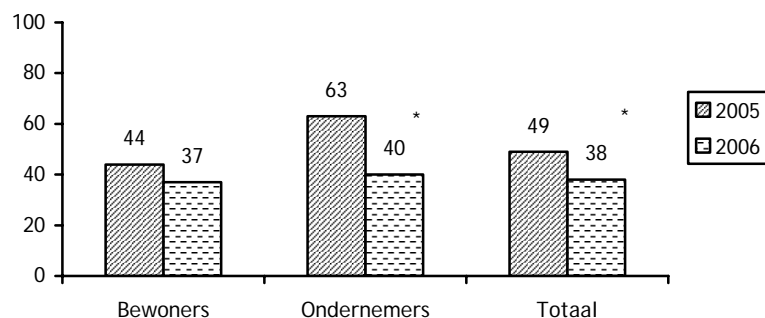
In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de ervaringen van de respondenten met de gebruiksruimte in de Gravinnesteeg. Achtereenvolgens wordt ingegaan op het oordeel over de komst van de gebruiksruimte als maatregel, de wijze waarop de gemeente de buurtbewoners en ondernemers heeft ingelicht en de resultaten van de stellingen die aan de respondenten zijn voorgelegd.

Beoordeling maatregel

De respondenten is gevraagd of zij de komst van de gebruiksruimte een goede of slechte maatregel vinden. In 2005 is bijna de helft (49%) van mening dat de komst van de gebruiksruimte een slechte maatregel is, in 2006 is dit (significant) gedaald naar bijna twee

vijfde (38%) (figuur 2.4). Met name bij de ondernemers is er sprake van een significante daling in het percentage dat vindt dat de komst van de gebruikruimte een slechte maatregel is; 63% in 2005 tegenover 40% in 2006. In 2005 geven de ondernemers overigens vaker dan de bewoners aan dat zij de komst van de gebruikruimte een slechte maatregel vinden.

Figuur 2.4 Respondenten die de komst van de gebruikruimte een slechte maatregel vinden (2005: n=134 en 2006: n=149), in %

* Significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$.

Zowel in 2005 als in 2006 geven respondenten aan dat de toename van overlast een voorname reden is waarom zij de komst van de gebruikruimte een slechte maatregel vinden. In 2006 wordt daarnaast genoemd dat de gebruikruimte de verslaving in stand houdt.

Vergelijking

Bureau INTRAVAL heeft de afgelopen jaren verschillende onderzoeken uitgevoerd naar de komst van gebruikruimten. Zowel in onderzoek in Rotterdam als in Venlo is de bewoners gevraagd of zij de komst van de gebruikruimte een goede maatregel vinden. In het onderzoek naar de komst van de gebruikruimte aan de Spanjaardstraat in Rotterdam is het deel van de bewoners dat deze mening is toegedaan tussen de eerste en tweede meting gestegen van 27% naar 49% (tabel 2.3). In Venlo zijn alleen tijdens de tweede meting vragen over de gebruikruimte gesteld, in deze meting geeft 60% van de bewoners aan de komst van de gebruikruimte een goede maatregel te vinden. In de verschillende onderzoeken wordt vermindering van de overlast als voornaamste reden genoemd waarom men het een goede maatregel vindt.

Tabel 2.3 Bewoners die de komst van de gebruikruimte een goede maatregel vinden, in %

Plaats en buurt	Jaar	Goede maatregel
Haarlem Omgeving Gravinneesteg	2005	34
	2006	42
Haarlem Magdalenaklooster ¹	2000	74
Rotterdam Omgeving Spanjaardstraat	juli 1997	27
	okt. 1997	49
Venlo Centrum en Hogekamp	1997	n.g.
	1998	60

Bronnen: Biesma en Bieleman 1998; Biesma e.a. 1998; Bieleman e.a. 2000.

n.g. = niet gevraagd.

¹ Gaat om komst van dagopvang in plaats van gebruikruimte.

De komst van de dagopvang in het Magdalenaklooster is in 2000 volgens drie kwart (74%) van de bewoners een goede maatregel. Dit percentage ligt hoger dan bij de metingen in de

Gravinnesteeg en omgeving, de Spanjaardstraat en omgeving in Rotterdam en in het Centrum en Hogekamp in Venlo.

Naast bewoners zijn in het onderzoek naar de komst van de gebruikruimte aan de Spanjaardstraat eveneens winkeliers geënquêteerd. Het deel van de winkeliers dat de komst van de gebruikruimte een slechte maatregel vindt is tussen de eerste en tweede meting nauwelijks veranderd, 50% tegenover 47%. De ondernemers in de Gravinnesteeg en omgeving zijn daarentegen positiever geworden over de komst van de gebruikruimte. Daar is een duidelijke daling te zien in het percentage dat van mening is dat het een slechte maatregel is.

Stellingen gebruikruimte

De respondenten is een zestal stellingen over de gebruikruimte voorgelegd met de vraag in hoeverre zij het hiermee eens of oneens zijn. Tijdens de meting in 2005 is gevraagd naar de verwachtingen rondom de opening van de gebruikruimte, terwijl in 2006 is gevraagd naar de daadwerkelijk opgedane ervaringen. In tabel 2.4 zijn de resultaten hiervan weergegeven. In 2005 was 35% van de respondenten het niet eens met de stelling dat door de gebruikruimte de verslaafden minder vaak drugs op straat of in portieken gebruiken. In 2006 is dit significant gedaald naar 20%. Dit betekent dat na de opening van de gebruikruimte er volgens de omwonenden minder drugs op straat worden gebruikt dan aanvankelijk werd aangenomen.

Het percentage respondenten dat het niet eens is met de stellingen "Door de gebruikruimte hangen de verslaafden in mijn buurt minder vaak rond op straat" en "Door de gebruikruimte zijn verslaafden beter aanspreekbaar voor buurtbewoners" is in het jaar na de opening significant afgenomen. Dit houdt in dat de verwachting van een negatieve invloed van de gebruikruimte op de verslaafden (rondhangen op straat en niet goed aanspreekbaar) niet zijn uitgekomen. Dit wordt bevestigd door de antwoorden op de stelling "Door de gebruikruimte zijn er in mijn buurt meer verslaafden op straat te zien". Het percentage respondenten dat het eens is met deze stelling is in 2005 70%, terwijl dit in 2006 is gedaald naar 50% en het percentage respondenten dat het oneens is met deze stelling is significant gestegen (van 18% in 2005 naar 30% in 2006). De verwachting van de omwonenden van een aanzuigende werking van de gebruikruimte op verslaafden is niet uitgekomen.

Tabel 2.4 Respondenten die het (helemaal) eens of (helemaal) oneens zijn met uitspraken over de gebruikruimte, in %

	(Helemaal) eens		(Helemaal) oneens	
	2005 (n=134)	2006 (n=148)	2005 (n=134)	2006 (n=148)
Door de gebruikruimte gebruiken de verslaafden in mijn buurt minder vaak drugs op straat of in portieken	46	40	35	20 [*]
Door de gebruikruimte hangen de verslaafden in mijn buurt minder vaak rond op straat.	33	31	49	35 [*]
Door de gebruikruimte zijn verslaafden beter aanspreekbaar voor buurtbewoners	13	10	58	30 [*]
Door de gebruikruimte wordt er in mijn buurt minder gedeald op straat.	29	17 [*]	47	26 [*]
De gebruikruimte zorgt er voor dat het leven van de verslaafden verbetert	50	45	30	22
Door de gebruikruimte zijn er in mijn buurt meer verslaafden op straat te zien	70	50 [*]	18	30 ⁺

^{*} Significante stijging tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$.

^{*} Significante daling tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$.

Vergelijking

Ruim de helft van de bewoners in Spanjaardstraat en omgeving in Rotterdam is het eens met de stelling dat door de komst van de gebruikruimte minder op straat wordt gebruikt, terwijl dit geldt voor ruim een derde van bewoners uit het onderzoek in Venlo (tabel 2.5). De Gravinnesteeg zit hier met ruim twee vijfde tussenin. Zowel in de Gravinnesteeg en omgeving als in de Spanjaardstraat en omgeving in Rotterdam is ruim een derde van de bewoners van mening dat door de komst van de gebruikruimte verslaafden minder vaak op straat rondhangen. In alle onderzoeken geeft een groot deel van de bewoners aan dat door de komst van de gebruikruimte dan wel de dagopvang de leefsituatie van de verslaafden is verbeterd.

Tabel 2.5 Bewoners die het (helemaal) eens zijn met uitspraken over de gebruikruimte, in %

	Haarlem Gravinnesteeg		Rotterdam Spanjaardstraat e.o.		Venlo Centrum- Hogekamp	
	2005	2006	juli 97	okt 97	1997	1998
Minder op straat gebruiken	47	44	42	54*	n.g.	36
Minder vaak rondhangen op straat	31	34	32	36	n.g.	n.g.
Beter aanspreekbaar voor bewoners	14	11	23	18	n.g.	n.g.
Minder dealen op straat	28	19*	24	21	n.g.	15
Verbetering leefomstandigheden	52	49	46	55	n.g.	41
Meer op straat te zien	66	46*	64	26*	n.g.	n.g.

Bronnen: Biesma en Bieleman 1998; Biesma e.a. 1998.

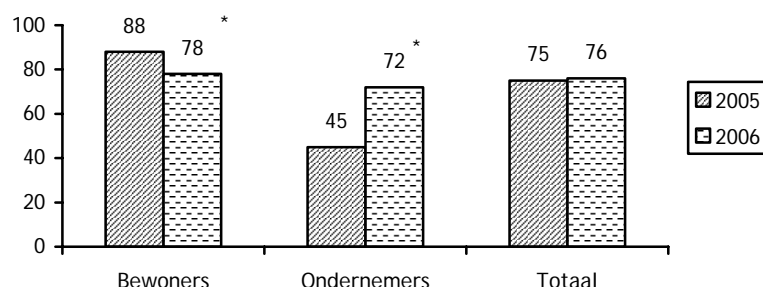
n.g. = niet gevraagd

* Significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$.

Informatievoorziening

In beide metingen zijn in de vragenlijst enkele vragen opgenomen over de informatievoorziening van de gemeente in het kader van de gebruikruimte. Zowel in 2005 als in 2006 is ongeveer drie kwart (75% in 2005 en 77% in 2006) van mening dat de gemeente hen (ruim) voldoende heeft geïnformeerd over de gebruikruimte (figuur 2.5). Wanneer naar bewoners en ondernemers afzonderlijk wordt gekeken, dan blijkt dat er een tegengestelde verandering heeft plaatsgevonden. Bij de bewoners is het deel dat vindt dat zij (ruim) voldoende zijn geïnformeerd (significant) gedaald van 88% in 2005 naar 78% in 2006. Bij de ondernemers is er daarentegen sprake van een (significante) stijging in dit percentage van 45% in 2005 naar 72% in 2006. Binnen de eerste meting is tevens een significant verschil tussen de bewoners en de ondernemers te zien; een groter deel van de bewoners is dan van mening dat de gemeente hen voldoende heeft geïnformeerd.

Figuur 2.5 Respondenten die vinden dat de gemeente hen (ruim) voldoende heeft geïnformeerd over de gebruikruimte (2005: n=134 en 2006: n=149), in %

* Significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$.

De respondenten die hebben aangegeven (ruim) onvoldoende te zijn geïnformeerd, zijn vervolgens gevraagd op welke wijze de gemeente hen beter had moeten informeren. Uit tabel 2.6 blijkt dat men in beide jaren met name meer schriftelijke informatie, meer inspraakmogelijkheden en betere inspraakmogelijkheden noemt.

Tabel 2.6 Wijze waarop de gemeente de respondenten meer of beter had moeten informeren, in %*

	2005 (n=24)	2006 (n=22)
Meer schriftelijke informatie	29	27
Meer informatieavonden	0	5
Meer inspraakavonden	8	9
Meer inspraakmogelijkheden	38	18
Betere schriftelijke informatie	4	5
Betere informatieavonden	0	5
Betere inspraakavonden	13	5
Betere inspraakmogelijkheden	13	23
Anders	21	46
Weet niet	13	9

* Meerdere antwoorden mogelijk.

Vergelijking

Wanneer naar de uitkomsten van soortgelijke onderzoeken elders wordt gekeken blijkt dat de bewoners in de Gravinnesteeg het meest tevreden zijn over de informatievoorziening van de gemeente. Zo geeft in Rotterdam 23% tot 40% aan dat zij vinden dat de gemeente hen voldoende heeft geïnformeerd, terwijl in Venlo het percentage uiteenloopt van 31% tot 51% (tabel 2.7).

Tabel 2.7 Bewoners die de informatieverstrekking door de gemeente (ruim) voldoende vinden, in %

Plaats en buurt	Jaar	(Ruim) voldoende
Haarlem Omgeving Gravinnesteeg	2005	88
	2006	78
Haarlem Magdalenaklooster ¹	2000	29
Rotterdam Omgeving Spanjaardstraat	juli 1997	23
	okt. 1997 ³	40
Venlo Centrum en Hoge-kamp ²	1997	31
	1998	51

Bronnen: Biesma en Bieleman 1998; Biesma e.a. 1998; Bieleman e.a. 2000.

n.g. = niet gevraagd.

¹ Gaat om komst van dagopvang in plaats van gebruikruimte.

² Gaat om komst van OAC in plaats van gebruikruimte.

³ Gaat om informatieverstrekking door bewonersorganisatie/bewonersgroepen.

De bewoners uit de verschillende onderzoeken geven met name aan dat ze graag meer en betere schriftelijke informatie van de gemeente hadden willen ontvangen (tabel 2.8). Daarnaast worden betere en meer inspraakmogelijkheden verschillende keren genoemd. De genoemde redenen komen overeen met de redenen die door de bewoners van de Gravinnesteeg en omgeving zijn genoemd.

Tabel 2.8 Wijze waarop de gemeente de bewoners meer of beter had moeten informeren, in %*

	Haarlem Gravinnesteeg		Haarlem Magdalena- buurt ¹	Rotterdam Spanjaardstraat e.o.		Venlo Centrum- Hogekamp ²	
	2005	2006	2000	juli 97	okt 97	1997	1998
Meer schriftelijke informatie	25	17	25	62	70	29	29
Meer informatieavonden	-	8	18	8	6	9	9
Meer inspraakavonden	-	8	19	2	1	10	7
Meer inspraakmogelijkheden	25	17	33	2	4	11	3
Betere schriftelijke informatie	13	8	23	12	3	11	15
Betere informatieavonden	-	8	14	2	-	3	2
Betere inspraakavonden	13	-	14	-	3	4	2
Betere inspraakmogelijkheden	25	25	40	1	3	5	6
Anders	13	25	58	5	2	12	17
Weet niet	25	8	-	6	8	6	10

Bronnen: Biesma en Bieleman 1998; Biesma e.a. 1998; Bieleman e.a. 2000.

n.g. = niet gevraagd

¹ Gaat om dagopvang.

² Gaat om OAC.

Door de bewoners van de Magdalenabuurt wordt opgemerkt dat de informatieverstrekking voornamelijk eerder had moeten plaatsvinden. Deze opmerking is ook door verschillende respondenten in de Gravinnesteeg en omgeving gemaakt.

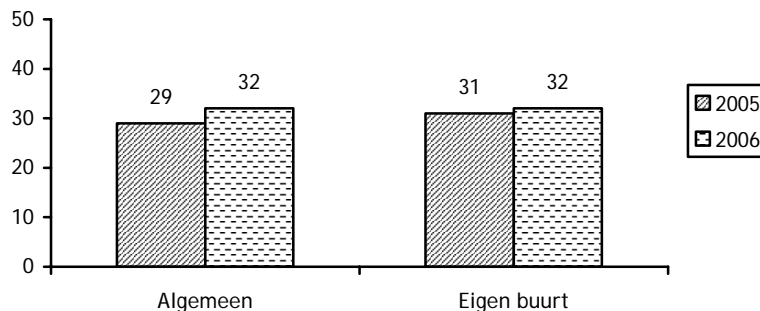
3. VEILIGHEID

In dit hoofdstuk wordt allereerst ingegaan op de algemene onveiligheidsgevoelens en de onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt van de respondenten. De tweede paragraaf behandelt de mate waarin verschillende voorvallen en misdrijven volgens de omwonenden en de ondernemers voorkomen in de buurt. In de derde paragraaf komt het slachtofferschap aan bod. In de vierde paragraaf wordt aandacht besteed aan de politiegegevens over incidenten in de omgeving van de gebruikruimte. De verschillende aspecten worden voor zover mogelijk vergeleken met andere buurten in Nederland waar bureau INTRAVAL onderzoeken heeft uitgevoerd over gebruikruimten of soortgelijke voorzieningen. Voor de duidelijkheid wordt nogmaals vermeld dat de veranderingen niet per definitie een gevolg hoeven te zijn van de aanwezigheid van de gebruikruimte.

3.1 Onveiligheidsgevoelens

Uit figuur 3.1 blijkt dat 29% van de bewoners en ondernemers zich voor de opening over het algemeen wel eens onveilig voelt. Een jaar na de opening is dit nauwelijks veranderd (32%). Indien wordt gevraagd naar de onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt, dan blijkt dit overeen te komen met de algemene onveiligheidsgevoelens: 31% voelt zich voor de opening wel eens onveilig in de eigen buurt, tegenover 32% een jaar na de opening.

Figuur 3.1 Respondenten die zich wel eens onveilig voelen, in %

Subgroepen

Binnen de groep respondenten als geheel zijn verschillende subgroepen met elk twee categorieën te onderscheiden, zoals: mannen en vrouwen; ondernemers en bewoners; bewoners die op de begane grond wonen en die op een etage wonen; bewoners van een koop- en een huurwoning. Voor deze verschillende subgroepen is eveneens nagegaan of de veiligheidsgevoelens zijn veranderd na de opening van de gebruikruimte (tabel 3.1). Dit blijkt niet het geval te zijn.

Daarnaast is per meting geanalyseerd of de twee categorieën binnen de diverse subgroepen de veiligheid anders beleven (verticaal in tabel 3.1). In 2006 geeft een (significant) kleiner deel van de huurders aan dat zij zich wel eens onveilig voelen dan de kopers. Dit geldt zowel in het algemeen als in de eigen buurt.

Tabel 3.1 Respondenten die zich wel eens onveilig voelen naar subgroep, in %

	Algemeen		Eigen buurt	
	2005	2006	2005	2006
Geslacht				
Man	33	27	29	25
Vrouw	29	36	32	38
Soort respondent				
Bewoner	30	32	32	32
Ondernemer	30	32	28	32
Woonverdieping				
Begane grond	46	39	50	30
Etage	29	30	30	33
Soort woning				
Koop	41	44	43	44
Huur	24	20 ¹	26	18 ¹

¹ Significant verschil ten opzichte van bewoners van een koopwoning binnen dezelfde meting, $p < 0,05$.

Vergelijking

In de leefbaarheidsmonitor van de gemeente Haarlem worden onder andere vragen gesteld over onveiligheidsgevoelens. Het blijkt dat in Haarlem 33% van de respondenten zich in het algemeen wel eens onveilig voelt (Oosting e.a. 2005), hetgeen vergelijkbaar is met de veiligheidsgevoelens in de omgeving van de Gravinnesteeg. De onveiligheidsgevoelens in de eigen buurt liggen in de omgeving van de Gravinnesteeg hoger dan in andere wijken in Haarlem. In de Gravinnesteeg geeft namelijk 32% van de respondenten aan zich wel eens onveilig te voelen in de eigen buurt (zowel 2005 als 2006), terwijl het in heel Haarlem om 21% en in de binnenstad van Haarlem om 24% gaat (Oosting e.a. 2005).

Bureau INTRAVAL heeft verschillende onderzoeken in buurten uitgevoerd waar sprake kan zijn van (drugs)overlast. Zo heeft in 2000 een overlastmeting plaatsgevonden in de omgeving van de dagopvang Magdalenaklooster in Haarlem. Het percentage bewoners dat zich wel eens onveilig voelt in de omgeving van de Gravinnesteeg en in de omgeving van het Magdalenaklooster is nagenoeg gelijk (tabel 3.2). Uit de tabel komt verder naar voren dat het percentage bewoners dat zich wel eens onveilig voelt in de politieregio Kennemerland en in geheel Nederland lager is dan in de twee buurten in Haarlem.

Tabel 3.2 Bewoners die zich wel eens onveilig voelen, in %

Plaats en buurt	Jaar	Algemeen	Eigen buurt
Haarlem Omgeving Gravinnesteeg ¹	2005	30	32
	2006	32	32
Haarlem Magdalenaklooster	2000	30	31
Haarlem Centrum	2005	n.g.	24
Haarlem Stad	2005	33	21
Politieregio Kennemerland	2005	24	14
Nederland	2005	24	13
Rotterdam Spanjaardstraat e.o.	juli 1997	n.g.	42 ²
	oktober 1997	n.g.	42 ²
Venlo Centrum/Hogekamp	1997	n.g.	34 ²
	1998	n.g.	36 ²
Groningen Herebinnensingel	juni 2000	21 ²	n.g.
	oktober 2000	22 ²	n.g.
Groningen A-kwartier	2001	56	56
	2003	52	61

Bronnen: Bieleman e.a. 2003; Bieleman e.a. 2000; Biesma en Bieleman 1998; Biesma e.a. 1998; Intomart GfK 2005; Meijer e.a. 2001; Oosting e.a. 2005.

n.g.: niet gevraagd

¹ Hiervoor zijn alleen de bewoners als respondentengebruikt.

² Hiervoor zijn de gemiddelden genomen van 's avonds en overdag wel eens onveilig voelen.

Verder heeft bureau INTRAVAl de gevolgen van de komst van een gebruikruimte geëvalueerd in onder meer Venlo, Groningen en Rotterdam. In het onderzoek naar de komst van de gebruikruimte in Rotterdam voelt een groter gedeelte van de respondenten zich wel eens onveilig dan in de omgeving van de Gravinnesteeg het geval is. In Venlo is dit percentage vergelijkbaar, terwijl in Groningen (Herebinnensingel) dit lager ligt. Daarnaast heeft bureau INTRAVAl in het Groningse A-kwartier een bewonersonderzoek uitgevoerd. In deze buurt was sprake van straatprostitutie en een opvangvoorziening. Het blijkt dat in het A-kwartier meer mensen zich wel eens onveilig voelden dan in de omgeving van de Gravinnesteeg.

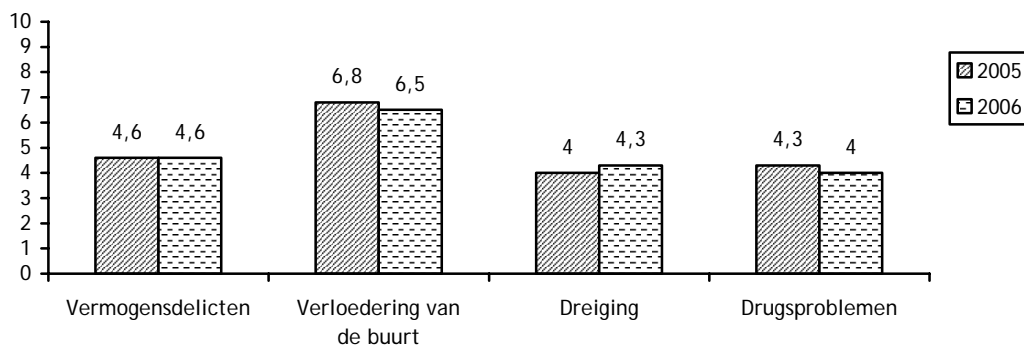
3.2 Overlast

Door de komst van de gebruikersruimte in de Gravinnesteeg kan de overlast veranderen. Om dit te meten zijn diverse vragen over verschillende vormen van overlast opgenomen in de enquête. Deze indicatoren gaan over buurtproblemen (vier) en over drugsoverlast (drie). In hoofdstuk 1 is aangegeven op welke wijze deze indicatoren zijn opgebouwd.

Buurtproblemen

Figuur 3.2 vermeldt de waarden van de verschillende indicatoren in beide metingen. In de omgeving van de Gravinnesteeg speelt voornamelijk verloedering van de buurt (6,8 in 2005 en 6,5 in 2006). Indien een vergelijking wordt gemaakt tussen de indicatorscores in 2005 en in 2006, blijkt dat er bij geen van de buurtproblemen sprake is van een significante toe- of afname. Als de antwoorden op de onderliggende vragen (items) worden geanalyseerd, blijkt dat de geënquêteerden alleen van mening zijn dat dronken mensen op straat significant meer voorkomen. In 2005 zegt 49% dat dit vaak voorkomt, terwijl in 2006 64% van de respondenten dit aangeeft.

Figuur 3.2 Indicatorscores buurtproblemen

Daarnaast zijn drie vragen gesteld die niet onder een bepaalde indicator vallen. Het gaat hierbij om: overlast door omwonenden; tasjesroof; en gebruik van alcohol op straat. Deze voorvallen komen volgens de respondenten in 2006 niet significant vaker voor dan in 2005.

Subgroepen

Binnen de totale respondentengroep is een onderscheid te maken naar een aantal subgroepen, waaronder: mannen en vrouwen; ondernemers en bewoners; bewoners die op de begane grond wonen en die op een etage wonen; bewoners van een koop- en een huurwoning. Voor deze subgroepen zijn de verschillende indicatorscores berekend en geanalyseerd (tabel 3.3). Voor elke subgroep zijn de significante verschillen tussen beide

metingen nagegaan. Tevens zijn in beide metingen verschillen tussen de subgroepen onderzocht.¹

De buurtproblemen zijn volgens enkele subgroepen op een paar punten veranderd sinds de komst van de gebruikruimte in de Gravinneesteg. Zo zijn volgens de huurders de vermogensdelicten toegenomen en de drugsproblemen volgens de geënquêteerde vrouwen. De verloedering in de buurt is daarentegen volgens de ondernemers significant gedaald van 6,9 naar 5,4.

Tabel 3.3 Indicatorscores buurtproblemen naar subgroep

	Vermogensdelicten		Verloedering in de buurt		Dreiging		Drugsproblemen	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
Geslacht								
Man	4,4	4,3	6,5	6,2	4,2	4,1	4,3	3,6
Vrouw	4,6	4,9	7,0	6,7	3,9	4,4	4,4	4,4 ²
Soort respondent								
Bewoner	4,3	4,7	6,8	7,0	4,0	4,6 ¹	4,3	4,1
Ondernemer	5,2 ³	4,5	6,9	5,4 ^{1,3}	4,1	3,7 ³	4,5	3,8
Woonverdieping								
Begane grond	5,1	4,9	7,1	7,0	4,6	4,3	5,1	4,8
Etage	4,3	4,6	6,8	6,9	4,0	4,6	4,3	3,9
Soort woning								
Koop	5,3	4,8	7,4	7,4	4,5	4,9	4,7	4,5
Huur	3,7 ⁴	4,6 ¹	6,3 ⁴	6,4 ⁴	3,8	4,1 ⁴	4,3	3,7

¹ Significant verschil ten opzichte van 2005 binnen dezelfde subgroep, $p < 0,05$.

² Significant verschil ten opzichte van mannen binnen dezelfde meting, $p < 0,05$.

³ Significant verschil ten opzichte van bewoners binnen dezelfde meting, $p < 0,05$.

⁴ Significant verschil ten opzichte van bewoners van een koopwoning binnen dezelfde meting, $p < 0,05$.

Vergelijking

In tabel 3.4 is een vergelijking opgenomen tussen de omgeving van de Gravinneesteg, de omgeving van het Magdalenaklooster, de Vergrote Binnenstad, de gemeente Haarlem en de twee wijken in Rotterdam en Venlo waar enige jaren geleden een gebruikruimte is geopend.

Uit de tabel blijkt dat de omgeving van de Gravinneesteg ongeveer gemiddeld scoort op de indicatoren vermogensdelicten en drugsproblemen. Op de indicatoren verloedering in de buurt en dreiging scoort de omgeving van de Gravinneesteg hoger.

¹ In de tabel is zowel horizontaal als verticaal getoetst op significante verschillen.

Tabel 3.4 Indicatorscores buurtproblemen in verschillende vergelijkbare wijken in Nederland

Plaats en buurt	Jaar	Vermogensdelicten	Verloedering in de buurt ²	Dreiging ³	Drugsproblemen
Haarlem Omgeving Gravinnesteeg ¹	2005	4,3	6,8	4,0	4,3
	2006	4,7	7,0	4,6	4,1
Haarlem Magdalenaklooster	2000	4,5	6,0	2,9	4,2
Haarlem Vergrote Binnenstad	2002	4,6	n.b. ⁴	n.b. ⁴	n.b. ⁴
	2005	4,7	n.b. ⁴	n.b. ⁴	n.b. ⁴
Gemeente Haarlem	2002	3,6	n.b. ⁴	n.b. ⁴	n.b. ⁴
	2005	3,5	n.b. ⁴	n.b. ⁴	n.b. ⁴
Rotterdam Omgeving Spanjaardstraat	juli 1997	5,9	5,6	4,3	5,5
	okt. 1997	4,7	5,0	3,2	5,3
Venlo Centrum en Hogekamp	1997	5,1	4,1	3,6	5,1
	1998	5,1	4,0	3,6	4,5

Bronnen: Bieleman e.a. 2000; Biesma en Bieleman 1998; Biesma e.a. 1998; Oosting e.a. 2005.

¹ Hiervoor zijn alleen de respondenten die bewoner zijn gebruikt.

² Deze indicator is in de twee buurten in Haarlem opgebouwd uit één item minder, namelijk: 'vernietiging van telefooncellen, bus- of tramhokjes'.

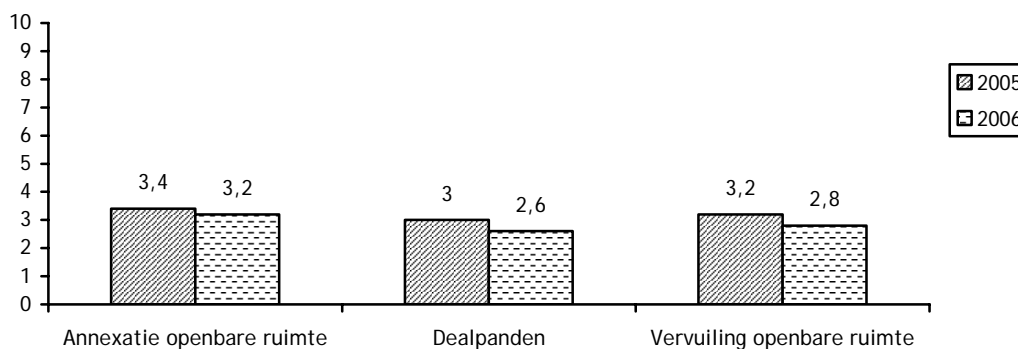
³ Deze indicator is in de twee buurten in Haarlem opgebouwd uit één item meer, namelijk: 'kinderen die op straat worden lastiggevallen'.

⁴ De opbouw van de indicatoren in de Leefbaarheidsmonitor is dermate afwijkend dat deze gegevens niet beschikbaar zijn.

Drugsoverlast

De indicatorscores voor drugsoverlast zijn niet significant veranderd in 2006 ten opzichte van 2005 (figuur 3.3).² De indicator annexatie van de openbare ruimte is in 2005 3,4 en in 2006 3,2. De indicator dealpanden scoort 3,0 vlak voor de opening van de gebruikruimte, een jaar na de opening 2,6. De indicator vervuiling openbare ruimte scoort tijdens de eerste meting 3,2, terwijl hij bij de tweede meting uitkomt op 2,8.

Figuur 3.3 Indicatorscores drugsoverlast

Hoewel de verschillende indicatoren niet significant zijn gedaald, is één onderliggend item wel significant gedaald. In 2005 ondervond 6% van de respondenten vaak of soms stankoverlast van drugsbanden, terwijl dit in 2006 is gedaald naar 2%.

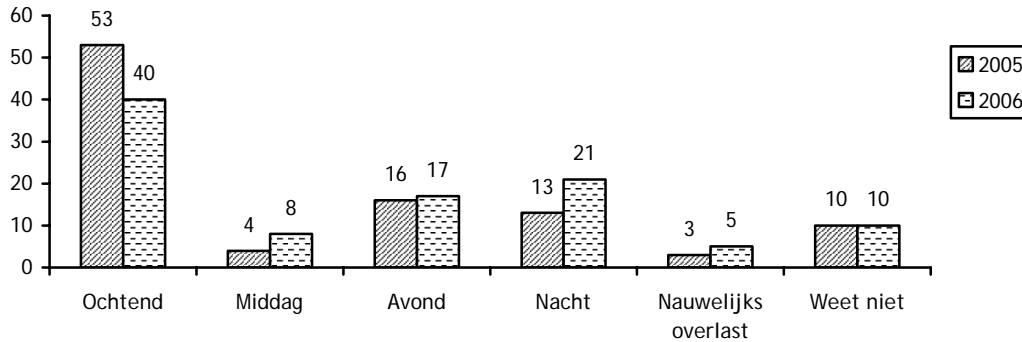
Overigens ervaart 13% van de respondenten voor de opening van de gebruikruimte aan de Gravinnesteeg geen enkele vorm van (drugs)overlast: op elk van de voorgelegde voorvallen geven deze respondenten aan dat deze nooit voorkomt. Na de opening is dit nauwelijks veranderd (11%). Van de respondenten die wel overlast ervaren, geeft bijna de helft (48%)

² Voor dit onderzoek wordt getoetst op een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Indien wordt getoetst op een betrouwbaarheidsniveau van 90%, nemen de indicatoren Dealpanden en Vervuiling openbare ruimte wel significant af tussen 2005 en 2006.

in 2005 aan dat de overlast een aantasting van het woon- en leefgenot tot gevolg heeft, terwijl dat in 2006 41% bedraagt.

De respondenten die overlast ervaren, geven aan dat dit voornamelijk 's ochtends voorkomt (figuur 3.4). In 2005 zegt bijna de helft (53%) van de respondenten voornamelijk overlast te ervaren in de ochtenduren, tegenover 40% in 2006 (geen significant verschil). Overigens zegt 5% in 2006 te weinig overlast te ervaren om duidelijk aan te kunnen geven wanneer dit is en geeft 10% aan niet te weten op welk dagdeel de ervaren overlast het meest voorkomt.

Figuur 3.4 Tijdstip ervaren drugsoverlast, in %

Van de respondenten die wel eens overlast ervaren, geeft in 2005 39% aan de overlast wel eens te melden bij de politie of een andere instantie. In 2006 is dit niet significant veranderd (30%). De geënquêteerden melden voornamelijk bij de politie (85% in 2005 en 75% in 2006). Indien deze respondenten nogmaals te maken krijgen met (ernstige) overlast, zegt in 2005 81% deze overlast weer te melden, terwijl in 2006 72% dit antwoordt.

Subgroepen

Ook voor de indicatorscores drugsoverlast is een onderscheid gemaakt naar verschillende subgroepen. In tabel 3.5 is weergegeven hoe hoog deze verschillende scores zijn binnen de verschillende subgroepen. Volgens de mannelijke respondenten zijn de drugsproblemen in de omgeving van de Gravinnesteeg sinds de opening van de gebruikruimte afgenomen. Alle indicatorscores zijn significant afgenomen binnen deze subgroep. Daarnaast hebben de ondernemers en de bewoners van een koopwoning (significant) minder hinder van de vervuiling van de openbare ruimte. Voor ondernemers is de indicatorscore gedaald van 3,9 in 2005 naar 2,6 in 2006 en voor bewoners van een koopwoning van 3,8 naar 2,9.

Tabel 3.5 Indicatorscores drugsoverlast naar subgroep

	Annexatie openbare ruimte		Dealpanden		Vervuiling openbare ruimte	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006
Geslacht						
Man	3,6	2,7 ¹	3,3	2,3 ¹	3,4	2,4 ¹
Vrouw	3,3	3,6 ²	2,8	2,8 ²	3,1	3,0
Soort respondent						
Bewoner	3,2	3,2	2,7	2,5	2,9	2,8
Ondernemer	3,8	3,3	3,5 ³	2,8	3,9 ³	2,6 ¹
Woonverdieping						
Begane grond	4,1	4,2	3,0	3,1	3,6	3,3
Etage	3,2	2,9	2,7	2,4	3,0	2,7
Soort woning						
Koop	4,0	3,4	2,9	2,5	3,8	2,9 ¹
Huur	2,9 ⁴	2,9	2,8	2,6	2,4 ⁴	2,7

¹ Significant verschil ten opzichte van 2005 binnen dezelfde subgroep, $p < 0,05$.

² Significant verschil ten opzichte van mannen binnen dezelfde meting, $p < 0,05$.

³ Significant verschil ten opzichte van bewoners binnen dezelfde meting, $p < 0,05$.

⁴ Significant verschil ten opzichte van bewoners van een koopwoning binnen dezelfde meting, $p < 0,05$.

Vergelijking

De indicatoren drugsoverlast zijn ook vergeleken met dezelfde indicatoren die in andere buurten in Nederland zijn gemeten (tabel 3.6). De omgeving van de Gravinneestee scoort wat beter dan het Magdalenaklooster in Haarlem: alle indicatorscores voor de bewoners liggen iets lager in de buurt van de gebruiksruimte dan in de omgeving van de dagopvang in Haarlem.

De omgeving van de Gravinneestee scoort voor alle indicatoren samen vergelijkbaar als de buurten in Rotterdam en Venlo waarin in respectievelijk 1997 en 1998 een gebruiksruimte is geopend. Op de afzonderlijke indicatoren zijn wel verschillen waarneembaar. De Gravinneestee scoort lager op dealpanden dan in de omgeving van de Spanjaardstraat (Rotterdam) en Centrum/Hogekamp (Venlo). Overigens zijn de onderzoeksgebieden in Rotterdam en Venlo groter dan in Haarlem. Hierdoor kan enige vertekening ontstaan, aangezien bewoners die verder van de gebruiksruimte afwonen hiervan in het algemeen minder hinder ondervinden.

Tabel 3.6 Indicatorscores buurtproblemen in verschillende vergelijkbare wijken in Nederland

Plaats Buurt	Jaar	Annexatie openbare ruimte	Dealpanden	Vervuiling openbare ruimte
Haarlem Omgeving Gravinneestee ¹	2005	3,2	2,7	2,9
	2006	3,2	2,5	2,8
Haarlem Magdalenaklooster	2000	3,7	2,9	3,5
Rotterdam Omgeving Spanjaardstraat	juli 1997	3,6	4,3	3,3
	okt. 1997	2,6	4,1	2,6
Venlo Centrum en Hogekamp	1997	3,2	2,2	3,2
	1998	3,0	2,5	3,1

Bronnen: Bieleman e.a. 2000; Biesma en Bieleman 1998; Biesma e.a. 1998; Snippe e.a. 2002.

¹ Hiervoor zijn alleen de respondenten die bewoner zijn gebruikt.

3.3 Slachtofferschap

In deze paragraaf wordt ingegaan op de verschillende vormen van slachtofferschap. Hiermee wordt bedoeld de mate waarin bewoners en ondernemers in hun eigen buurt in de afgelopen 12 maanden slachtoffer zijn geweest van verschillende soorten delicten. De

verschillende vormen van slachtofferschap veranderen niet significant in 2006 ten opzicht van 2005 (tabel 3.7).

Tabel 3.7 Slachtofferschap

Soort delict	2005		2006	
	% wel eens	gemiddelde	% wel eens	gemiddelde
Diefstal onderdelen auto of beschadiging auto ¹	47	2,1	38	3,5
Diefstal fietsen ²	27	2,1	19	2,3
Diefstal uit auto ¹	19	1,6	13	1,4
Diefstal uit woning/onderneming	16	2,4	11	7,7
Poging tot inbraak	13	1,4	13	2,4
Bedreiging met geweld	9	2,0	9	2,8
Diefstal portemonnee of tasje, zonder geweld	6	2,4	3	1,0
Diefstal portemonnee of tasje, met geweld	2	1,5	1	1,0
Mishandeling	1	1,0	0	-
Overige diefstal	38	4,4	38	6,6

¹ Van de respondenten met ten minste één auto in het huishouden. Gevraagd is naar alle auto's in het huishouden.

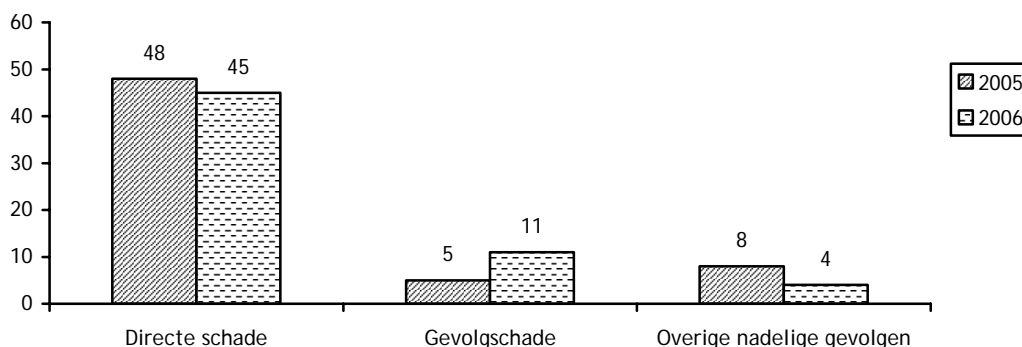
² Van de respondenten met ten minste één fiets in het huishouden. Gevraagd is naar alle fietsen in het huishouden.

Verder blijkt uit tabel 3.7 dat diefstal van onderdelen van de auto of beschadiging van de auto het meest voorkomt in de omgeving van de Gravinnesteeg: 47% is in 2005 hiervan wel eens slachtoffer geweest, in 2006 38%. De geënquêteerden die slachtoffer zijn geweest van een delict, is vervolgens gevraagd hoe vaak dit is gebeurd. De respondenten die hebben aangegeven wel eens slachtoffer te zijn geweest van diefstal van onderdelen van de auto of beschadiging aan de auto zijn hiervan in 2005 gemiddeld 2,1 keer slachtoffer geweest en in 2006 3,5 keer.

Schade

De ondernemers is daarnaast gevraagd in hoeverre zij schade hebben geleden van de verschillende delicten. In 2005 geeft 50% van de ondernemers aan een bepaalde vorm van schade te hebben ontvangen, in 2006 is dit met 49% nagenoeg gelijk. De schade die is geleden is voornamelijk directe schade (vernietiging of diefstal van geld of goederen): in 2005 geeft 48% aan deze vorm van schade te hebben geleden, in 2006 45% (figuur 3.5). Gevolgschade (zoals tijdelijke sluiting van de winkel of kosten van administratieve handelingen) en overige nadelige gevolgen (zoals demotivatie van het personeel of ziekteverzuim) komen minder vaak voor.

Figuur 3.5 Soort schade die ondernemers hebben geleden, in %

3.4 Registraties politie

Behalve de gegevens uit de enquête, zijn ook registratiegegevens uit het Bedrijfsprocessensysteem (BPS) van de politie geanalyseerd. In het BPS worden alle meldingen van overlast, vermogens- en geweldsdelicten en verdachte situaties geregistreerd. Voor dit onderzoek is een uitdraai gemaakt van alle meldingen uit het BPS in de straten in de omgeving van de Gravinneesteg, overeenkomstig het gebied waar de enquêtes zijn afgenomen (zie hoofdstuk 1) in de periode van 11 november 2004 tot en met 11 november 2006 (een jaar voor en een jaar na de opening van de gebruikersruimte). Hierbij is een selectie gemaakt op de volgende incidentcodes: overlast van/door dronkenschap; overlast van/door drugs of medicijnen; overlast van/door vermoedelijk gestoordheid; vandalisme of baldadigheid; overige conflicten; en man/vrouw mishandeling.

In tabel 3.8 zijn alle meldingen die in BPS voorkomen onder deze incidentcodes in het onderzoeksgebied en in de genoemde periode opgenomen. Hierbij is een onderverdeling gemaakt naar de tijdstippen waarop de meldingen zijn gedaan, om aan te geven of meldingen tijdens de openingstijden van de gebruikersruimte zijn gedaan (8.30 tot 12.30 uur), tijdens uitgaansuren (22.00-7.00 uur) of tijdens overige uren (12.30-22.00 uur). Overigens zijn in het BPS geen meldingen tussen zeven uur en half negen 's ochtends terug te vinden.

Tabel 3.8 Meldingen in BPS, in aantallen

	8.30-12.30 uur		12.30-22.00 uur		22.00-7.00 uur		Totaal	
	Voor	Na	Voor	Na	Voor	Na	Voor	Na
Overlast van/door dronkenschap	1	6	4	9	15	18	20	33
Overlast van/door drugs of medicijnen	6	6	4	3	0	1	10	10
Vandalisme of baldadigheid	0	0	2	1	3	7	5	8
Man/vrouw mishandeling	0	1	2	0	3	4	5	5
Overlast van/door vermoedelijke gestoordheid	0	1	4	1	0	0	4	2
Overige conflicten	4	3	4	5	39	32	47	40
Totaal	11	17	20	19	60	62	91	98

Na de algemene categorie 'overige conflicten' is overlast van of door dronkenschap het voorval dat het meest voorkomt in de registraties van de politie: 20 meldingen in het jaar voor de opening van de gebruikersruimte gaan hierover, tegenover 33 in een jaar na de opening (tabel 3.8). Deze meldingen komen vooral voor tijdens uitgaansuren. Overlast van/door drugs of medicijnen is hierna de melding die het meest voorkomt in BPS: in zowel het jaar voor als het jaar na de opening zijn hierover 10 meldingen gedaan. Hiervan wordt voornamelijk melding gedaan tijdens de openingstijden van de gebruikersruimte. Van deze laatste melding is nagegaan in hoeverre hiervan een verandering in geheel Haarlem (met uitzondering van de Gravinneesteg en omgeving) is opgetreden. In het jaar voor de opening zijn hierover 118 meldingen bij de politie binnengekomen, terwijl dit in het jaar na de opening van de gebruikersruimte is gedaald naar 86.

4. SAMENVATTING EN CONCLUSIES

Op 11 november 2005 is op de locatie Spaarne 106 door de Brijder Verslavingszorg in Haarlem een gebruikruimte voor harddrugsverslaafden geopend. In de gebruikruimte kunnen geselecteerde cliënten van de Brijder zelf meegebrachte harddrugs gebruiken. Het doel van de opening van de gebruikruimte is tweeledig: enerzijds het zoveel mogelijk tegengaan en verminderen van de (drugs)overlast voor de omwonenden en anderzijds het bevorderen van de gezondheidssituatie en het maatschappelijk herstel van de harddrugsverslaafden. Onderzoeks- en adviesbureau INTRAVAL heeft in opdracht van de gemeente Haarlem de overlast voor bewoners en ondernemers rond de gebruikruimte gemeten, zowel voorafgaande aan als een jaar na de opening van de gebruikruimte.

Onderzoeksvraag en -opzet

De algemene vraagstelling van het onderzoek is:

Wat is de aard en omvang van de criminaliteit en (drugs)overlast voor de bewoners en ondernemers in de omgeving van de locatie Spaarne 106 voorafgaande aan en één jaar na instelling van de gebruikruimte?

Om deze vraag te kunnen beantwoorden zijn zowel in de weken voorafgaande aan de opening als één jaar na de opening van de gebruikruimte bewoners en ondernemers in de omgeving van de gebruikruimte geënquêteerd. De enquête heeft zowel telefonisch als face-to-face plaatsgevonden met behulp van een grotendeels voorgestructureerde vragenlijst. In 2005 (vlak voor de opening van de gebruikruimte) hebben in totaal 134 bewoners en ondernemers meegewerkt aan het onderzoek (respons 75%), in 2006 (een jaar na de opening) 149 (respons 82%). Tijdens de enquête is ingegaan op de volgende onderwerpen: voorkomen voorvallen; veiligheidsbeleving; ervaren (drugs)overlast; slachtofferschap; buurt en gebruikruimte; en achtergrondkenmerken respondenten. Doordat in beide jaren met dezelfde vragenlijst is gewerkt, is na te gaan of de criminaliteit en (drugs)overlast zijn veranderd in het jaar nadat de gebruikruimte is geopend. Daarnaast zijn registratiegegevens verzameld van de politie.

4.1 Buurt en gebruikruimte

De tevredenheid over de woon- en werkomgeving is niet veranderd sinds de komst van de gebruikruimte: het rapportcijfer voor de woon- en werkomgeving ligt in beide jaren op ongeveer een 7. Zo'n drie kwart van de respondenten is (zeer) tevreden over het wonen c.q. werken in de buurt. Tijdens beide metingen geeft een kwart tot een derde van de respondenten aan dat de buurt in het jaar voorafgaande aan de betreffende meting achteruit is gegaan. In 2005 wordt voornamelijk drugsoverlast vermeld, terwijl in 2006 uitgaansoverlast als voornaamste reden voor de achteruitgang wordt genoemd. Indien de respondenten wordt gevraagd wat zij de grootste problemen vinden die met voorrang moeten worden aangepakt, dan wordt uitgaansoverlast in beide jaren het meeste genoemd (32% in 2005 en 42% in 2006), gevolgd door drugsoverlast c.q. overlast veroorzaakt door verslaafden in 2005 (31%) en problemen omtrent verkeer en parkeren in 2006 (26%).

Vlak voor de opening van de gebruikruimte stond bijna de helft van de respondenten (49%) negatief tegenover de komst van de gebruikruimte. Een jaar na de opening is dit percentage gedaald tot 38%. De omwonenden zijn minder negatief over de gebruikruimte

gaan denken sinds de opening. Dit komt met name door een verandering van mening onder de geënquêteerde ondernemers: voor de opening staat 63% hier negatief tegenover, een jaar na de opening nog maar 40%.

Behalve de algemene mening over de gebruiksruijnte, is de geënquêteerden een aantal stellingen over de gebruiksruijnte voorgelegd, waarbij wordt gevraagd naar de invloed van de gebruiksruijnte op de aanwezigheid van en overlast door drugsverslaafden. Tijdens de meting voorafgaande aan de opening van de gebruiksruijnte is gevraagd naar de verwachtingen hieromtrent, terwijl een jaar na de opening is gevraagd naar de daadwerkelijk opgedane ervaringen. De verwachting dat er meer verslaafden op straat te zien zullen zijn als gevolg van de opening van de gebruiksruijnte is niet uitgekomen. Een jaar na de opening van de gebruiksruijnte zijn ook de meningen over het drugsgebruik op straat, het dealen en het rondhangen op straat positiever dan vooraf werd ingeschat. Met andere woorden, de gevolgen van de opening van de gebruiksruijnte worden minder negatief ervaren dan voorafgaande aan de opening werd verwacht.

Informatie gemeente

De gemeente heeft de bewoners en ondernemers geïnformeerd over de plannen ten aanzien van de gebruiksruijnte. De respondenten zijn van mening dat de informatieverstrekking door de gemeente over het algemeen (ruim) voldoende is geweest (75% in 2005 en 76% in 2006). Wel zijn er verschillen tussen de ondernemers en bewoners te zien. Bij de bewoners is er sprake van een daling in het aantal geënquêteerden dat van mening is dat de informatievoorziening van de gemeente voldoende is (van 88% naar 78%), terwijl dit percentage bij de ondernemers is gestegen van 45% in 2005 naar 72% in 2006.

In vergelijking met andere onderzoeken naar de komst van een gebruiksruijnte of een soortgelijke voorziening vindt een groot deel van de bewoners rond de Gravinneesteg dat de gemeente hen (ruim) voldoende heeft geïnformeerd. Wanneer er sprake is van onvoldoende informatie, geven zowel de geënquêteerden in Haarlem als in andere gemeenten aan dat ze meer en betere informatie hadden willen ontvangen, evenals meer en betere inspraakmogelijkheden.

4.2 Veiligheid

In veiligheidsenquêtes wordt altijd een onderscheid gemaakt naar gevoelens van (on)veiligheid in het algemeen en (on)veiligheidsgevoelens in de eigen buurt. Meestal zijn de gevoelens van veiligheid in de eigen buurt hoger dan in het algemeen. In de Gravinneesteg en omgeving zijn de gevoelens van (on)veiligheid in de eigen buurt even hoog als de algemene (on)veiligheidsgevoelens. Beide vormen van (on)veiligheidsgevoelens zijn daarnaast onveranderd gebleven na de opening van de gebruiksruijnte. Ongeveer 32% van de respondenten voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Dit is vergelijkbaar met andere buurten waarin gebruiksruijnten zijn gevestigd en enigszins hoger dan de gemiddelde onveiligheidsgevoelens in de gehele gemeente Haarlem (21%). In heel Nederland voelen gemiddeld minder mensen zich wel eens onveilig in de eigen buurt (13%). Een verklaring voor de verschillen is terug te vinden in het feit dat de Gravinneesteg en omgeving onderdeel uitmaken van de binnenstad van Haarlem. Binnensteden worden over het algemeen, meestal als gevolg van uitgaansoverlast, als minder veilig ervaren dan overige woonbuurten of (woonbuurten in) plattelandsgemeenten.

Indicatoren buurtproblemen en drugsoverlast

De respondenten is diverse voorvallen en misdrijven (items) voorgelegd die te maken hebben met samenhangende onderwerpen (indicatoren) aangaande buurtproblemen en drugsoverlast. Hen is gevraagd in hoeverre deze voorvallen en misdrijven naar hun eigen idee voorkomen in de buurt. De antwoorden op deze samenhangende onderwerpen zijn samengenomen en berekend tot één indicatorwaarde per onderwerp. In tabel 4.1 zijn de verschillende waarden voor de indicatoren aangegeven, waarbij een 1 aangeeft dat dit probleem nooit voorkomt en een 10 dat dit altijd voorkomt.

Tabel 4.1 Indicatorscores buurtproblemen en drugsoverlast*

	2005	2006
Buurtproblemen		
Vermogensdelicten	4,6	4,6
Verloedering van de buurt	6,8	6,5
Dreiging	4,0	4,3
Drugsproblemen	4,3	4,0
Drugsoverlast		
Annexatie openbare ruimte	3,4	3,2
Dealpanden	3,0	2,6
Vervuiling openbare ruimte	3,2	2,8

* Mogelijke waarden tussen 1 (=komt nooit voor) en 10 (=komt altijd voor).

Het blijkt dat de buurtproblemen en drugsoverlast sinds de komst van de gebruiksruijme geen significante veranderingen laten zien. De waarden voor de verschillende indicatoren zijn vergelijkbaar met buurten uit andere onderzoeken naar de komst van een gebruiksruijme. Het buurtprobleem dat voornamelijk speelt is verloedering in de buurt. De verschillende indicatoren drugsoverlast (annexatie openbare ruimte, dealpanden en vervuiling openbare ruimte) scoren alle drie lager dan de indicatoren voor buurtproblemen.

Slachtofferschap

De respondenten is niet alleen gevraagd naar het voorkomen en ervaren van bepaalde voorvallen en misdrijven in de buurt, maar ook of zij zelf in de 12 maanden voorafgaande aan de meting wel eens slachtoffer zijn geweest van verschillende misdrijven. Tijdens beide metingen is diefstal van een onderdeel van de auto of beschadiging hiervan het delict waarvan de meeste respondenten slachtoffer zijn geweest, op afstand gevolgd door diefstal van fiets(en), diefstal uit auto, diefstal uit woning of onderneming en poging tot inbraak.

Politiegegevens

De bewoners en ondernemers kunnen bij de politie melding doen van incidenten die in hun buurt voorkomen. Ter aanvulling op de enquête zijn gegevens uit het Bedrijfsprocessen-systeem van de politie verkregen en geanalyseerd over dezelfde perioden als waarop de enquête betrekking heeft. Het blijkt dat overlast van dronkenschap vaker wordt gemeld dan drugsoverlast, terwijl het totaal aantal melding over deze voorvallen laag is te noemen. Zowel in 2005 als in 2006 zijn tien meldingen binnengekomen over drugsoverlast, terwijl in 2005 20 en in 2006 33 meldingen zijn gedaan omtrent overlast van dronkenschap tijdens het uitgaan.

4.3 Ten slotte

Het onderzoek heeft zich gericht op de criminaliteit en overlast rondom de gebruiksruijme in de Gravinnesteeg die in november 2005 in gebruik is genomen. Door een overlastmeting voorafgaande aan de opening en een meting één jaar na de opening te houden, kunnen

ontwikkelingen in de overlast worden gevolgd. Daarmee kunnen veranderingen nog niet rechtstreeks aan één factor (bijvoorbeeld de gebruikruimte) worden toegeschreven. Andere (exogene) factoren kunnen deze immers ook beïnvloeden. Uit het onderzoek komt in ieder geval naar voren dat na de opening van de gebruikruimte de (on)veiligheid en de (drugs)overlast in de buurt niet is toegenomen. Aangezien er geen signalen zijn dat de onveiligheid en overlast elders in Haarlem wel aanzienlijk is veranderd, mag worden aangenomen dat de ingebruikname van de gebruikruimte geen negatief effect op de buurt heeft gehad wat betreft onveiligheid en ervaren overlast.

Hoewel een deel van de buurt voorafgaande aan de opening negatief staat tegenover een gebruikruimte, lijkt de weerstand in de loop van de tijd enigszins te zijn afgenomen. Het aantal respondenten dat de komst van de gebruikruimte een slechte maatregel vindt, is sinds de opening significant afgenomen. Bovendien was voor de opening overlast door of van verslaafden het grootste buurtprobleem, terwijl dit één jaar na de opening uitgaansoverlast is. Het lijkt er dan ook op dat één van de algemene doelstellingen van een gebruikruimte - een vermindering van de (ervaren) overlast - in de omgeving van de Gravinnesteeg is gerealiseerd. Bovendien gaan zowel een jaar voorafgaande aan de opening als een jaar na de opening bij de politie meer meldingen over overlast van of door dronkenschap (tijdens het uitgaan) dan over overlast van of door drugs(verslaafden). Over de tweede vaak genoemde algemene doelstelling van een gebruikruimte - een verbetering van de situatie van de verslaafden zelf - kan de Brijder Verslavingszorg meer informatie verschaffen.

LITERATUUR

- Bieleman, B., A. de Jong, J. Snippe (2003):
A-kwartier geraamd. Onderzoek overlast raamprostitutie en woon- en leefklimaat Groningse A-kwartier. St. INTRAVAl, Groningen-Rotterdam.
- Bieleman, B., A. Kruize, J. Snippe (2002):
Evaluatie cameratoezicht Groningen. Eindrapportage. St. INTRAVAl, Groningen-Rotterdam.
- Bieleman, B., S. Biesma, F. Oldersma (2000):
Dagopvang dak- en thuislozen Magdalenaklooster te Haarlem. Onderzoek. St. INTRAVAl, Groningen-Rotterdam.
- Biesma, S., B. Bieleman (1998):
Ruimte om te gebruike. Evaluatie gebruikruimte Spanjaardstraat Rotterdam. St. INTRAVAl, Groningen-Rotterdam.
- Biesma, S., B. Bieleman, J. Visser (1998):
De Daeke in gebruik. Evaluatie Opvang- en Adviescentrum en gebruikruimte De Daeke in Venlo. St. INTRAVAl, Groningen-Rotterdam.
- Intomart Gfk (2005):
Politie-monitor Bevolking 2005. Tabellenrapport. Intomart Gfk, Hilversum.
- Meijer, G., A. de Jong, M. Koeter, B. Bieleman (2001):
Gebruik van de straat. Evaluatie gebruikruimte Binnenstad-Zuid Groningen. St. INTRAVAl, Groningen-Rotterdam en AIAR, Amsterdam.
- Oosting, I., M. van der Vlugt, D. Bouznad (2005):
Leefbaarheidsmonitor Haarlem 2005. Rapport. Onderzoek en Statistiek Gemeente Haarlem, Haarlem.
- Snippe, J., F. Oldersma, B. Bieleman (2002):
Monitor drugsoverlast Nederland 1996-2002. St. INTRAVAl, Groningen-Rotterdam.

BIJLAGE TABELLEN

In deze bijlage worden de resultaten van de enquête per vraag gepresenteerd. Hierbij worden zowel de resultaten van de eerste meting in 2005 als die van de tweede meting in 2006 weergegeven. Ter verduidelijking is in de laatste kolom van elke tabel opgenomen hoe groot de verschillen (in procenten) in 2006 ten opzichte van 2005 zijn.

Voorkomen voorvallen

Tabel 1 Hoe tevreden bent u momenteel over het wonen c.q. werken in uw buurt? Bent u hierover zeer tevreden, ontevreden, ontevreden noch tevreden, tevreden of zeer tevreden?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Zeer ontevreden	7	5	7	5	0
Ontevreden	9	7	24	16	+9 ¹
Ontevreden, noch tevreden	13	10	14	9	-1
Tevreden	77	58	82	55	-3
Zeer tevreden	28	21	22	15	-6
Totaal	134	100	149	100	

¹ significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 2 Kunt u aangeven of fietsendiefstal volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	36	27	42	28	+1
Komt soms voor	41	31	51	35	+4
Komt (bijna) nooit voor	35	26	34	23	-3
Weet niet/ geen mening	22	16	21	14	-2
Totaal	134	100	148	100	

Tabel 3 Kunt u aangeven of diefstal uit auto's volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	22	16	25	17	+1
Komt soms voor	30	22	25	17	-5
Komt (bijna) nooit voor	54	40	56	38	-2
Weet niet/ geen mening	28	21	43	29	+8
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 4 Kunt u aangeven of beschadiging of vernieling aan auto's en diefstal vanaf auto's, bijvoorbeeld wioldoppen volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	29	22	30	20	-2
Komt soms voor	26	19	40	27	+8
Komt (bijna) nooit voor	51	38	46	31	-7
Weet niet/ geen mening	28	21	33	22	+1
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 5 Kunt u aangeven of vormen van geluidsoverlast, bijvoorbeeld geschreeuw op straat volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomen in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	85	63	95	64	+1
Komt soms voor	36	27	32	22	-5
Komt (bijna) nooit voor	12	9	22	15	+6
Weet niet/ geen mening	1	1	0	0	-1
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 6 Kunt u aangeven of bedreiging volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	6	5	11	7	+2
Komt soms voor	29	22	31	21	-1
Komt (bijna) nooit voor	89	66	104	70	+4
Weet niet/ geen mening	10	8	3	2	-6 ¹
Totaal	134	100	149	100	

¹ significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 7 Kunt u aangeven of bekladding van muren en/of gebouwen volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	52	39	50	34	-5
Komt soms voor	35	26	38	26	0
Komt (bijna) nooit voor	41	31	59	40	+9
Weet niet/ geen mening	6	5	2	1	-4
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 8 Kunt u aangeven of overlast van groepen jongeren volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	60	45	75	50	+5
Komt soms voor	41	31	34	23	-8
Komt (bijna) nooit voor	28	21	39	26	+5
Weet niet/ geen mening	5	4	1	1	-3
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 9 Kunt u aangeven of het volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt in uw buurt dat er dronken mensen zijn op straat?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	66	49	95	64	+15 ¹
Komt soms voor	50	37	34	23	-14 ¹
Komt (bijna) nooit voor	17	13	18	12	-1
Weet niet/ geen mening	1	1	2	1	0
Totaal	134	100	149	100	

¹ significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 10 Kunt u aangeven of het volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt in uw buurt dat mensen onder invloed zijn van drugs op straat?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	56	42	69	46	+4
Komt soms voor	45	34	47	32	-2
Komt (bijna) nooit voor	24	18	22	15	-3
Weet niet/ geen mening	9	7	11	7	0
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 11 Kunt u aangeven of het volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt dat in uw buurt vrouwen en mannen op straat worden lastig gevallen?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	10	8	15	10	+2
Komt soms voor	28	21	29	20	-1
Komt (bijna) nooit voor	85	63	88	59	-4
Weet niet/ geen mening	11	8	17	11	+3
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 12 Kunt u aangeven of het volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt dat in uw buurt kinderen op straat worden lastig gevallen?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	2	2	3	2	0
Komt soms voor	11	8	8	5	-3
Komt (bijna) nooit voor	102	76	113	76	0
Weet niet/ geen mening	19	14	25	17	+3
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 13 Kunt u aangeven of rommel op straat volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	76	57	75	50	-7
Komt soms voor	35	26	46	31	+5
Komt (bijna) nooit voor	20	15	28	19	+4
Weet niet/ geen mening	3	2	0	0	-2
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 14 Kunt u aangeven of hondenpoep op straat volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomen in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	53	40	60	40	0
Komt soms voor	48	36	45	30	-6
Komt (bijna) nooit voor	28	21	42	28	+7
Weet niet/ geen mening	5	4	2	1	-3
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 15 Kunt u aangeven of inbraak in woningen volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	6	5	6	4	-1
Komt soms voor	26	19	23	15	-4
Komt (bijna) nooit voor	74	55	92	62	+7
Weet niet/ geen mening	28	21	28	19	-2
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 16 Kunt u aangeven of gewelddelicten volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomen in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	9	7	16	11	+4
Komt soms voor	35	26	39	26	0
Komt (bijna) nooit voor	72	54	78	53	-1
Weet niet/ geen mening	8	13	15	10	-3
Totaal	134	100	148	100	

Tabel 17 Kunt u aangeven of overlast door omwonenden volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	13	10	17	11	+1
Komt soms voor	17	13	20	13	0
Komt (bijna) nooit voor	97	72	111	75	+3
Weet niet/ geen mening	7	5	1	1	-4 [†]
Totaal	134	100	149	100	

[†] significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 18 Kunt u aangeven of tasjesroof volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	7	5	3	2	-3
Komt soms voor	14	10	17	11	+1
Komt (bijna) nooit voor	98	73	113	76	+3
Weet niet/ geen mening	15	11	16	11	0
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 19 Kunt u aangeven of gebruik van softdrugs op straat volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	60	45	74	50	+5
Komt soms voor	46	34	36	24	-10
Komt (bijna) nooit voor	19	14	31	21	+7
Weet niet/ geen mening	9	7	8	5	-2
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 20 Kunt u aangeven of gebruik van harddrugs op straat volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomen in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	36	27	34	22	-5
Komt soms voor	36	27	26	17	-10
Komt (bijna) nooit voor	43	32	66	44	+12 ¹
Weet niet/ geen mening	19	14	24	16	+2
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 21 Kunt u aangeven of handel in harddrugs op straat volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	35	26	32	22	-4
Komt soms voor	37	28	30	20	-8
Komt (bijna) nooit voor	48	36	63	42	+6
Weet niet/ geen mening	14	10	24	16	+6
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 22 Kunt u aangeven of handel in harddrugs vanuit woningen, cafés of andere panden volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	6	5	1	1	-4
Komt soms voor	11	8	10	7	-1
Komt (bijna) nooit voor	78	58	86	58	0
Weet niet/ geen mening	39	29	52	35	+6
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 23 Kunt u aangeven of straatprostitutie volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	0	0	0	0	0
Komt soms voor	2	2	3	2	0
Komt (bijna) nooit voor	114	85	125	84	-1
Weet niet/ geen mening	18	13	21	14	+1
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 24 Kunt u aangeven of gebruik van alcohol op straat volgens u vaak, soms, nooit of bijna nooit voorkomt in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Komt vaak voor	62	46	76	51	+5
Komt soms voor	49	37	47	32	-5
Komt (bijna) nooit voor	19	14	25	17	+3
Weet niet/ geen mening	4	3	1	1	-2
Totaal	134	100	149	100	

Veiligheidsbeleving

Tabel 25 Voelt u zich wel eens onveilig?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	40	30	48	32	+2
Nee	94	70	101	68	-2
Weet niet	0	0	0	0	0
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 26 Voelt u zich vaak, soms of zelden onveilig?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Vaak	4	10	8	17	+7
Soms	28	70	33	69	-1
Zelden	7	18	6	13	-5
Weet niet	1	3	1	2	-1
Totaal	40	100	48	100	

Tabel 27 Voelt u zich wel eens onveilig in uw eigen buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	41	31	48	32	+1
Nee	93	69	101	68	-1
Weet niet	0	0	0	0	0
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 28 Voelt u zich vaak, soms of zelden onveilig?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Vaak	6	15	10	21	+6
Soms	28	68	32	67	-1
Zelden	7	17	6	13	-4
Weet niet	0	0	0	0	0
Totaal	41	100	48	100	

Drugsoverlast

Tabel 29 Komt drugsoverlast vaak, soms, zelden of nooit voor in uw buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Vaak	43	32	48	32	0
Soms	32	24	46	31	+7
Zelden	31	23	26	17	-6
Nooit	21	16	27	18	+2
Weet niet	7	5	2	1	-4
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 30 Kunt u aangeven of u persoonlijk in uw buurt vaak, soms, zelden of nooit hinder hebt ondervonden van samenscholing van verslaafden op straat, plein of park?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Vaak	38	28	43	29	+1
Soms	31	23	39	26	+3
Zelden	14	10	13	9	-1
Nooit	50	37	53	36	-1
Weet niet	1	1	0	0	-1
Totaal	134	100	148	100	

Tabel 31 Kunt u aangeven of u persoonlijk in uw buurt vaak, soms, zelden of nooit hinder hebt ondervonden van een vechtpartij tussen drughandelaren (dealers) of verslaafden?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Vaak	16	12	13	9	-3
Soms	20	15	25	17	+2
Zelden	15	11	17	12	+1
Nooit	77	58	90	61	+3
Weet niet	6	5	3	2	-3
Totaal	134	100	148	100	

Tabel 32 Kunt u aangeven of u persoonlijk in uw buurt vaak, soms, zelden of nooit hinder hebt ondervonden van gebruik van messen of vuurwapens door handelaren of verslaafden?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Vaak	2	2	2	1	-1
Soms	6	5	12	8	+3
Zelden	8	6	7	5	-1
Nooit	104	78	117	79	+1
Weet niet	14	10	10	7	-3
Totaal	134	100	148	100	

Tabel 33 Kunt u aangeven of u persoonlijk in uw buurt vaak, soms, zelden of nooit hinder hebt ondervonden van ruziemakende en schreeuwende verslaafden op straat?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Vaak	43	32	46	31	-1
Soms	41	31	53	36	+5
Zelden	15	11	9	6	-5
Nooit	32	24	36	24	0
Weet niet	3	2	4	3	+1
Totaal	134	100	148	100	

Tabel 34 Kunt u aangeven of u persoonlijk in uw buurt vaak, soms, zelden of nooit hinder hebt ondervonden van heen- en weergeloop van verslaafden in uw straat?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Vaak	58	43	59	40	-3
Soms	35	26	36	25	-1
Zelden	9	7	14	10	+3
Nooit	29	22	38	26	+4
Weet niet	3	2	0	0	-2
Totaal	134	100	147	100	

Tabel 35 Kunt u aangeven of u persoonlijk in uw buurt vaak, soms, zelden of nooit hinder hebt ondervonden van ruziemakende en schreeuwende verslaafden in trappenhuis of portiek?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Vaak	15	11	14	10	-1
Soms	14	10	13	9	-1
Zelden	10	8	9	6	-2
Nooit	69	52	91	65	+13
Weet niet	26	19	13	9	-10 [†]
Totaal	134	100	140	100	

[†] significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 36 Kunt u aangeven of u persoonlijk in uw buurt vaak, soms, zelden of nooit hinder hebt ondervonden van heen- en weergeloop van verslaafden in trappenhuis of portiek?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Vaak	14	10	12	9	-1
Soms	11	8	10	7	-1
Zelden	9	7	5	4	-3
Nooit	13	55	98	70	+15
Weet niet	21	20	15	11	-9 [†]
Totaal	134	100	140	100	

[†] significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 37 Kunt u aangeven of u persoonlijk in uw buurt vaak, soms, zelden of nooit op straat hinderlijk werd aangesproken of aangeraakt door verslaafden?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Vaak	5	4	4	3	-1
Soms	18	13	19	13	0
Zelden	14	10	10	7	-3
Nooit	93	69	115	78	+9
Weet niet	4	3	0	0	-3 [†]
Totaal	134	100	148	100	

[†] significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 38 Kunt u aangeven of u persoonlijk in uw buurt vaak, soms, zelden of nooit hinder hebt ondervonden van geluidsoverlast van panden waar harddrugs worden verkocht (dealpanden)?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Vaak	3	2	3	2	0
Soms	5	4	3	2	-2
Zelden	12	9	1	1	-8 [†]
Nooit	91	68	128	87	+19 [†]
Weet niet	23	17	13	9	-8 [†]
Totaal	134	100	148	100	100

[†] significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 39 Kunt u aangeven of u persoonlijk in uw buurt vaak, soms, zelden of nooit hinder hebt ondervonden van stankoverlast van panden waar harddrugs worden verkocht (dealpanden)?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Vaak	4	3	0	0	-3 ¹
Soms	4	3	3	2	-1
Zelden	9	7	2	1	-6 ¹
Nooit	99	74	126	85	+11 ¹
Weet niet	18	13	17	12	-1
Totaal	134	100	148	100	

¹ significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 40 Kunt u aangeven of u persoonlijk in uw buurt vaak, soms, zelden of nooit hinder hebt ondervonden van vervuiling van straat of plein door verslaafden?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Vaak	34	25	27	18	-7
Soms	26	19	29	20	+1
Zelden	14	10	11	7	-3
Nooit	54	40	77	52	+12
Weet niet	6	5	4	3	-2
Totaal	134	100	148	100	

Tabel 41 Kunt u aangeven of u persoonlijk in uw buurt vaak, soms, zelden of nooit hinder hebt ondervonden van vervuiling van portieken of bergingen?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Vaak	23	17	23	16	-1
Soms	22	16	18	12	-4
Zelden	10	8	8	5	-3
Nooit	62	46	88	60	+14 ¹
Weet niet	17	13	11	7	-6
Totaal	134	100	148	100	

¹ significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 42 Kunt u aangeven of u persoonlijk in uw buurt vaak, soms, zelden of nooit hinder hebt ondervonden van gebruikte spuiten?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Vaak	10	8	5	3	-5
Soms	14	10	25	17	+7
Zelden	13	10	8	5	-5
Nooit	91	68	108	73	+5
Weet niet	6	5	2	1	-4
Totaal	134	100	148	100	

Tabel 43 Wanneer komt de door u ervaren overlast in uw buurt meestal voor?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
's Ochtends	61	53	53	40	-13
's Middags	5	4	11	8	+4
's Avonds	19	16	22	17	+1
's Nachts	15	13	27	21	+8
Nauwelijks overlast	4	3	6	5	+2
Weet niet	12	10	13	10	0
Totaal	116	100	132	100	

Tabel 44 Heeft de door u ervaren overlast in uw buurt een aantasting van uw woon- en leefgenot tot gevolg?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja, (heel) erg	20	17	24	19	+2
Ja, enigszins	36	31	27	22	-9
Nee	57	49	72	58	+9
Weet niet	3	3	1	1	-2
Totaal	116	100	124	100	

Tabel 45 Meldt u de door uw ervaren overlast wel eens bij de politie of een andere instantie?

	2005		2006		Verschil
	n	%	n	%	
Ja	45	39	38	30	-9
Nee	69	60	87	70	+10
Weet niet	2	2	0	0	-2
Totaal	116	100	125	100	

Tabel 46 Meldt u de overlast die u heeft ervaren vaak, soms, nooit of bijna nooit bij de politie of een andere instantie?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Vaak	6	13	11	29	+16
Soms	29	63	20	53	-10
(Bijna) nooit	8	17	7	18	+1
Weet niet	3	7	0	0	-7
Totaal	46	100	38	100	

Tabel 47 Bij wie meldt u de door u ervaren overlast meestal?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Politie	35	85	24	75	-10
Meld- en informatiepunt	2	5	4	13	+8
Anders	4	10	4	13	+3
Totaal	41	100	32	100	

Tabel 48 Zou u als u te maken krijgt met (ernstige) overlast van iets of iemand, dit (weer) melden?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	42	81	23	72	-9
Nee, omdat ik bang ben voor represailles	1	2	0	0	-2
Nee, omdat het geen zin heeft, gebeurt toch niks mee	3	6	8	25	+19
Weet niet	5	10	1	3	-7
Anders	1	2	0	0	-2
Totaal	52	100	32	100	

Slachtofferschap

Tabel 49 Is er in de afgelopen 12 maanden wel eens een poging tot inbraak in uw woning/onderneming gedaan zonder dat er iets is gestolen?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	17	13	19	13	0
Nee	116	87	130	87	0
Weet niet/ wil niet zeggen	1	1	0	0	-1
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 50 Hoe vaak is in uw woning/onderneming een poging tot inbraak gedaan?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
1 keer	9	53	8	44	-9
2 keer	1	6	5	28	+22
3 keer	2	12	3	17	+5
meer dan 3 keer	0	0	1	6	+6
Weet niet/ wil niet zeggen	5	29	1	6	-23
Totaal	17	100	18	100	

Tabel 51 Is er in de afgelopen 12 maanden wel eens iets gestolen uit uw woning/onderneming?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	21	16	16	11	-5
Nee	108	81	132	88	+7
Weet niet/ wil niet zeggen	5	4	1	1	-3
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 52 Hoe vaak is er iets uit uw woning/onderneming gestolen?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
1 keer	6	29	3	19	-10
2 keer	5	24	3	19	-5
3 keer	2	10	2	13	+3
4 keer	1	5	1	6	+1
5 keer	3	14	1	6	-8
meer dan 5 keer	0	0	4	24	+24
Weet niet/ wil niet zeggen	4	19	2	13	-6
Totaal	21	100	16	100	

Tabel 53 Bent u in het bezit van één of meer auto's?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	78	58	109	73	+15 ¹
Nee	56	42	40	27	-15 ¹
Totaal	134	100	149	100	

¹ significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 54 Waar parkeert u de auto meestal?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Parkeergarage De Kamp	20	26	40	37	+11
Ander parkeergarage	1	1	2	2	+1
Op straat	40	51	48	44	-7
Anders	14	18	18	17	-1
Weet niet/ wil niet zeggen	3	4	0	0	-4
Totaal	78	100	109	100	

Tabel 55 Is er in de afgelopen 12 maanden in uw buurt wel eens iets gestolen uit uw auto(s)?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	15	19	14	13	-6
Nee	60	77	94	87	+10
Weet niet/ wil niet zeggen	3	4	0	0	-4
Totaal	78	100	108	100	

Tabel 56 Hoe vaak?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
1 keer	8	53	9	64	+11
2 keer	5	33	5	36	+3
4 keer	1	7	0	0	-7
Weet niet/ wil niet zeggen	1	7	0	0	-7
Totaal	15	100	14	100	

Tabel 57 Is er in de afgelopen 12 maanden in uw buurt wel eens iets gestolen, vernield of beschadigd wat aan de buitenkant van uw auto zat, bijvoorbeeld een buitenspiegel, antenne of wiel?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	37	47	41	38	-9
Nee	37	47	66	61	+14
Weet niet/ wil niet zeggen	4	5	1	1	-4
Totaal	78	100	108	100	

Tabel 58 Hoe vaak?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
1 keer	16	43	18	45	+2
2 keer	8	22	13	33	+11
3 keer	6	16	3	8	-8
4 keer	6	16	2	5	-11
meer dan 4 keer	0	0	4	10	+10
Weet niet/ wil niet zeggen	1	3	0	0	-3
Totaal	37	100	40	100	

Tabel 59 Is uw huishouden in het bezit van één of meer fietsen?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	99	74	122	82	+8
Nee	33	25	27	18	-7
Weet niet/ wil niet zeggen	2	2	0	0	-2
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 60 Is uw huishouden in de afgelopen 12 maanden in uw buurt slachtoffer geweest van fietsendiefstal? Het gaat hierbij om alle fietsen in uw huishouden.

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	28	28	23	19	-9
Nee	70	71	98	80	+9
Weet niet/ wil niet zeggen	1	1	1	1	0
Totaal	99	100	122	100	

Tabel 61 Hoe vaak?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
1 keer	20	71	15	65	-6
2 keer	5	18	5	22	+4
3 keer	2	7	1	4	-3
4 keer	1	4	1	4	0
meer dan 4 keer	0	0	1	4	+4
Weet niet/ wil niet zeggen	0	0	0	0	0
Totaal	28	100	23	100	

Tabel 62 Is uw portemonnee of tasje in de afgelopen 12 maanden in uw buurt gestolen, terwijl de dader daarbij geweld gebruikte of dreigde met geweld?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	2	2	1	1	-1
Nee	131	98	146	98	0
Weet niet/ wil niet zeggen	1	1	2	1	0
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 63 Hoe vaak?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
1 keer	1	50	1	100	+50
2 keer	1	50	0	0	-50
Totaal	2	100	1	100	

Tabel 64 Bent u in de afgelopen 12 maanden in uw buurt wel eens bedreigd met geweld?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	12	9	13	9	0
Nee	121	90	136	91	+1
Weet niet/ wil niet zeggen	1	1	0	0	-1
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 65 Hoe vaak?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
1 keer	6	50	4	31	-19
2 keer	4	33	5	39	+6
3 keer	1	8	1	8	0
4 keer	0	0	1	8	+8
7 keer	1	8	0	0	-8
12 keer	0	0	1	8	+8
weet niet	0	0	1	8	+8
Totaal	12	100	13	100	

Tabel 66 Bent u in de afgelopen 12 maanden in uw eigen buurt wel eens slachtoffer geweest van mishandeling?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	1	1	0	0	-1
Nee	132	99	149	100	+1
Weet niet/ wil niet zeggen	1	1	0	0	-1
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 67 Hoe vaak?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
1 keer	1	100	0	0	-100
Weet niet/ wil niet zeggen	0	0	0	0	0
Totaal	1	100	0	0	

Tabel 68 Is uw portemonnee of tasje in de afgelopen 12 maanden in uw buurt gestolen, zonder dat gebruik werd gemaakt van geweld of dat er met geweld werd bedreigd?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	8	6	4	3	-3
Nee	124	93	145	97	+4
Weet niet/ wil niet zeggen	2	2	0	0	-2
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 69 Hoe vaak?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
1 keer	5	63	4	100	+37
2 keer	1	13	0	0	-13
10 keer	1	13	0	0	-13
Weet niet/ wil niet zeggen	1	13	0	0	-13
Totaal	8	100	4	100	

Tabel 70 Is er in de afgelopen 12 maanden in uw eigen buurt, afgezien van beschadigingen aan uw auto, wel eens iets anders van u beschadigd of vernield, bijvoorbeeld aan uw huis, onderneming, fiets of planten in uw tuin ?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	51	38	56	38	0
Nee	81	60	92	62	+2
Weet niet/ wil niet zeggen	2	2	1	1	-1
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 71 Hoe vaak?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
1 keer	20	39	15	27	-12
2 keer	9	18	12	21	+3
3 keer	9	18	6	11	-7
4 keer	0	0	3	5	+5
5 keer	3	6	3	5	-1
6 keer	0	0	4	7	+7
10 en meer keer	3	6	11	20	+14
Weet niet/ wil niet zeggen	7	14	2	4	-10
Totaal	51	100	56	100	

Tabel 72 Ondernemers: Heeft u de afgelopen 12 maanden directe schade geleden, zoals vernielingen of diefstal van geld of overige goederen, ten gevolge van criminaliteit in uw vestiging?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	19	48	21	45	-3
Nee	18	45	25	53	+8
Weet niet/ wil niet zeggen	3	8	1	2	-6
Totaal	40	100	47	100	

Tabel 73 Ondernemers: Hoeveel bedroeg deze directe schade ten gevolge van criminaliteit de afgelopen 12 maanden?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
0 - 500 Euro	3	16	6	29	+13
500 - 1000 Euro	3	16	2	10	-6
1000- 1500 Euro	2	11	3	14	+3
> 1500 Euro	3	16	4	19	+3
Weet niet/ wil niet zeggen	8	42	6	29	-13
Totaal	19	100	21	100	

Tabel 74 Ondernemers: Heeft u (naast directe schade) in één of meerdere gevallen ook gevolgschade geleden, zoals tijdelijke sluiting van de winkel of kosten van administratieve handelingen?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	2	5	5	11	+6
Nee	32	80	42	89	+9
Weet niet/ wil niet zeggen	6	15	0	0	-15
Totaal	40	100	47	100	

Tabel 75 Ondernemers: Waaruit bestond de gevolgschade?*

	2005 (n=2)		2006 (n=5)		Verschil in %
	n	%	n	%	
Tijdelijke sluiting winkel	0	0	0	0	0
Kosten administratieve handelingen	1	50	4	80	+30
Anders	1	50	2	40	-10

* meerdere antwoorden mogelijk

Tabel 76 Ondernemers: Hoe groot schat u de gevolgschade die uw onderneming de afgelopen 12 maanden heeft geleden?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
400 Euro	0	0	1	25	+25
2000 Euro	0	0	1	25	+25
Weet niet/ wil niet zeggen	2	100	2	50	-50
Totaal	2	100	4	100	

Tabel 77 Ondernemers: Heeft u, naast directe en gevolgschade, in één of meerdere gevallen nog overige nadelige gevolgen ondervonden, zoals demotivatatie van het personeel of ziekteverzuim?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	3	8	2	4	-4
Nee	28	70	44	94	+24
Weet niet/ wil niet zeggen	9	23	1	2	-21
Totaal	40	100	47	100	

Tabel 78 Ondernemers: Wat waren deze nadelige gevolgen?*

	2005 (n=3)		2006 (n=2)		Verschil in %
	n	%	n	%	
Negatieve publiciteit	1	33	1	33	0
Verlies klanten	0	0	1	33	+33
Anders	2	67	1	33	-34

* meerdere antwoorden mogelijk

Buurt en gebruiksruimte

Tabel 79 Wat zijn volgens u momenteel de belangrijkste problemen in uw buurt waarvan u vindt dat die met voorrang moeten worden aangepakt? (meerdere antwoorden mogelijk, maximaal drie)

	2005 (n=134)		2006 (n=149)		Verschil in %
	n	%	n	%	
Drugsoverlast/overlast door verslaafden	42	31	27	18	-13
Uitgaansoverlast	43	32	63	42	+10
Jongerenoverlast	15	11	9	6	-5
Verkeer en parkeren	17	13	38	26	+13
Rommel op straat	20	15	23	15	0
Geluidsoverlast	9	7	6	4	-3
Gebruiksruimte	10	7	15	10	+3
Algemene overlast	2	1	1	1	0
Toename criminaliteit	1	1	4	3	-2
Alcoholoverlast	6	4	3	2	+2
Onderhoud	7	5	7	5	0
Vandalisme	3	2	7	5	+3
Hondenpoep	6	4	7	5	+1
Meer/beter toezicht politie	8	6	8	5	-1
(Verstrekking) alcohol/ drugs(gebruik) minderjarigen	3	2	2	1	-1
Fietsenoverlast	6	4	12	8	+4
Brommer-/scooteroverlast	11	8	7	5	-3
Overig	9	7	12	8	+1
Geen problemen	6	4	2	1	-3
Weet niet	10	7	5	3	-4

Tabel 80 Welk rapportcijfer tussen de 1 en 10 geeft u momenteel voor uw woon- c.q. werkomgeving?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
1	0	0	2	1	+1
2	0	0	1	1	+1
3	2	2	2	1	-1
4	3	2	6	4	+2
5	6	4	10	7	+3
6	24	18	23	16	-2
7	46	35	51	34	-1
8	42	32	42	28	-4
9	7	5	7	5	0
10	2	2	2	1	-1
weet niet	0	0	2	1	+1
Totaal	132	100	148	100	
Gemiddelde	7,0		6,8		-0,2

Tabel 81 Vindt u dat de buurt waarin u woont c.q. werkt het afgelopen jaar vooruit of achteruit is gegaan?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Achteruit	36	27	50	34	+7
Gelijk gebleven	49	37	56	38	+1
Vooruit	41	31	37	25	-6
Weet niet	8	6	5	3	-3
Totaal	134	100	148	100	

Tabel 82 Waarom vindt u dat de buurt in het afgelopen jaar achteruit is gegaan? (meerdere antwoorden mogelijk, maximaal drie)

	2005 (n=36)		2006 (n=50)		Verschil in %
	n	%	n	%	
Drugoverlast/overlast door verslaafden	13	36	16	32	-4
Uitgaansoverlast	8	22	23	46	+24
Jongerenoverlast	6	17	2	4	-13
Verkeer en parkeren	6	17	1	2	-15
Geluidsoverlast	5	14	4	8	-6
Rommel op straat	3	8	4	8	0
Gebruiksruimte	3	8	2	4	-4
Algemene overlast	2	6	4	8	+2
Leegstand winkels	2	6	2	4	-2
Toename criminaliteit	2	6	2	4	-2
Alcoholoverlast	1	3	3	6	+3
Onderhoud	-	0	3	6	+6
Overig	6	17	9	18	+1

Tabel 83 Vindt u de komst van de gebruiksruimte een goede of slechte maatregel?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Goede maatregel	42	31	59	40	+9
Goede noch slechte maatregel	16	12	22	15	+3
Slechte maatregel	66	49	57	38	-11
Weet niet	10	8	11	7	-1
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 84 Waarom vindt u het een goede maatregel?*

	2005 (n=42)		2006 (n=59)		Verschil in %
	n	%	n	%	
Vermindering criminaliteit	0	0	3	5	+5
Vermindering overlast	16	38	27	46	+8
Mogelijkheden voor hulpverlening	9	21	2	3	-18 ¹
Vooruitgaan/verbetering van de buurt	1	2	3	4	+2
Minder gevaar voor kinderen	2	5	2	3	-2
Vermindert waardedaling woning/zaak	-	0	-	0	0
Verbetering van situatie verslaafden	24	57	24	41	-16
Anders	21	50	17	29	-21 ¹

* meerdere antwoorden mogelijk

¹ significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 85 Waarom vindt u het een slechte maatregel?*

	2005 (n=66)		2006 (n=57)		Verschil
	n	%	n	%	
Toename criminaliteit	13	20	6	11	-9
Toename overlast	35	53	26	46	-7
Houdt verslaving in stand	5	8	22	39	+31 ¹
Achteruitgaan/ verpaupering van buurt/park	24	36	11	19	-17 ¹
Buurt minder veilig voor kinderen	12	18	10	8	-10
Waardedaling woning/zaak	6	9	6	11	+2
Verslechtering van situatie verlaafden	2	3	6	11	+8
Anders	34	52	23	40	-12

* meerdere antwoorden mogelijk

¹ significant verschil tussen 2005 en 2006, p < 0,05

Tabel 86 Vindt u dat u door de gemeente voldoende of onvoldoende bent geïnformeerd over de gebruiksruimte?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ruim voldoende	17	13	21	14	+1
Voldoende	84	63	93	62	-1
Voldoende noch onvoldoende	7	5	5	3	-2
Onvoldoende	21	16	17	11	-5
Ruim onvoldoende	3	2	5	3	+1
Weet niet	2	2	8	5	+3
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 87 Op welke wijze had de gemeente u meer of beter moeten informeren?*

	2005 (n=24)		2006 (n=22)		Verschil in %
	n	%	n	%	
Meer schriftelijke informatie	7	29	6	27	-2
Meer informatieavonden	0	0	1	5	+5
Meer inspraakavonden	2	8	2	9	+1
Meer inspraakmogelijkheden	9	38	4	18	-20
Betere schriftelijke informatie	1	4	1	5	+1
Betere informatieavonden	0	0	1	5	+5
Betere inspraakavonden	3	13	1	5	-8
Betere inspraakmogelijkheden	3	13	5	23	+10
Anders	5	21	8	36	+15
Weet niet	3	13	2	9	-5

* meerdere antwoorden mogelijk

Tabel 88 Kunt u aangeven of u het met de volgende uitspraak over de gebruiksruimte eens of oneens bent? 'Door de gebruiksruimte zullen de verslaafden in mijn buurt minder vaak drugs gebruiken op straat of in portieken'

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Helemaal mee eens	8	6	7	5	-1
Mee eens	54	40	53	36	-4
Mee eens noch mee oneens	8	6	16	11	+5
Mee oneens	36	27	22	15	-12 [†]
Helemaal mee oneens	12	9	8	5	-4
Weet niet	16	12	42	28	+16 [†]
Totaal	134	100	148	100	

[†] significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 89 Kunt u aangeven of u het met de volgende uitspraak over de gebruiksruimte eens of oneens bent? 'Door de gebruiksruimte zullen de verslaafden zich in mijn buurt minder rustig gedragen op straat'

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Helemaal mee eens	4	3	3	2	-1
Mee eens	41	31	24	16	-15 [†]
Mee eens noch mee oneens	14	10	20	14	+4
Mee oneens	51	38	55	37	-1
Helemaal mee oneens	7	5	7	5	0
Weet niet	17	13	39	26	+13 [†]
Totaal	134	100	148	100	

[†] significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 90 Kunt u aangeven of u het met de volgende uitspraak over de gebruiksruimte eens of oneens bent? 'Door de gebruiksruimte zullen er in mijn buurt meer verslaafden op straat te zien zijn'

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Helemaal mee eens	23	17	25	17	0
Mee eens	71	53	49	33	-20 [†]
Mee eens noch mee oneens	7	5	10	7	+2
Mee oneens	24	18	42	28	+10 [†]
Helemaal mee oneens	0	0	3	2	+2
Weet niet	9	7	19	13	+6
Totaal	134	100	148	100	

Tabel 91 Kunt u aangeven of u het met de volgende uitspraak over de gebruiksruimte eens of oneens bent? 'Door de gebruiksruimte zal er in mijn buurt minder worden gedeald op straat'

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Helemaal mee eens	3	2	3	2	0
Mee eens	36	27	22	15	-12 [†]
Mee eens noch mee oneens	9	7	24	16	+9 [†]
Mee oneens	45	34	31	21	-13 [†]
Helemaal mee oneens	18	13	7	5	-8 [†]
Weet niet	23	17	61	41	+24 [†]
Totaal	134	100	148	100	

[†] significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 92 Kunt u aangeven of u het met de volgende uitspraak over de gebruiksruimte eens of oneens bent? 'Door de gebruiksruimte zullen de verslaafden in mijn buurt minder vaak rondhangen op straat'

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Helemaal mee eens	4	3	3	2	-1
Mee eens	40	30	43	29	-1
Mee eens noch mee oneens	8	6	16	11	+5
Mee oneens	50	37	42	29	-8
Helemaal mee oneens	16	12	10	7	-5
Weet niet	16	12	33	22	+10 ¹
Totaal	134	100	147	100	

¹ significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 93 Kunt u aangeven of u het met de volgende uitspraak over de gebruiksruimte eens of oneens bent? 'Door de gebruiksruimte zullen verslaafden beter aanspreekbaar zijn voor buurtbewoners'

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Helemaal mee eens	0	0	0	0	0
Mee eens	17	13	15	10	-3
Mee eens noch mee oneens	13	10	22	15	+5
Mee oneens	59	44	35	24	-20 ¹
Helemaal mee oneens	18	13	10	7	-6
Weet niet	27	20	66	45	+25 ¹
Totaal	134	100	148	100	

¹ significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 94 Kunt u aangeven of u het met de volgende uitspraak over de gebruiksruimte eens of oneens bent? 'De gebruiksruimte zal er voor zorgen dat het leven van de verslaafden verbetert'

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Helemaal mee eens	14	10	8	5	-5
Mee eens	53	40	59	40	0
Mee eens noch mee oneens	9	7	11	7	0
Mee oneens	29	22	25	17	-5
Helemaal mee oneens	11	8	7	5	-3
Weet niet	18	13	38	26	+13 ¹
Totaal	134	100	148	100	

¹ significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Achtergrondkenmerken

Tabel 95 Wat is uw hoogstgenoten schoolopleiding die u met een diploma heeft afgerond?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Lager onderwijs (incl. LAVO en VGLO)	6	5	3	2	-3
LBO (lager beroepsonderwijs)	6	5	5	3	-2
MAVO (middelbaar algemeen voortgezet onderwijs)	15	11	20	13	+2
MBO (middelbaar beroepsonderwijs)	32	24	30	20	-4
HAVO/VWO (hoger algemeen en voorbereidend wetenschappelijk onderwijs)	19	14	22	15	+1
HBO (hoger beroepsonderwijs, incl. kandidaats)	30	22	48	32	+10
Wetenschappelijk onderwijs (universiteit)	22	16	19	13	-3
Ander opleiding	1	1	1	1	0
Weet niet/Wil niet zeggen	3	2	1	1	0
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 96 Wat is uw hoofdbezigheid overdag?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Betaalde werkzaamheden	103	77	118	79	+2
Huisvrouw	6	5	8	5	0
Student/scholier	3	2	3	2	0
Werkloos/AWW/WAO	3	2	3	2	0
Gepensioneerd	16	12	15	10	-2
Anders	1	1	1	1	0
Geen antwoord	2	2	1	1	-1
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 97 Hoe lang woont c.q. werkt u in deze buurt?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Minder dan 2 jaar	26	19	24	16	-3
2 - 5 jaar	37	28	41	28	0
5 - 10 jaar	35	26	41	28	+2
Meer dan 10 jaar	36	27	43	29	+2
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 98 Tot welke etnische groep rekent u zichzelf?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Nederlandse	123	92	137	92	0
Antilliaanse	1	1	1	1	0
Turkse	1	1	1	1	0
Marokkaanse	1	1	0	0	-1
Overige Europese	6	5	2	1	-4
Anders	1	1	7	5	+4
Geen antwoord	1	1	1	1	0
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 99 Geslacht

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Man	49	37	64	43	+6
Vrouw	84	63	85	57	-6
Geen antwoord	1	1	0	0	-1
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 100 Wat is uw leeftijd?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Jonger dan 18 jaar	1	1	1	1	0
18 tot 29 jaar	22	16	22	15	-1
30 tot 39 jaar	39	29	49	33	+4
40 tot 49 jaar	20	15	24	16	+1
50 tot 64 jaar	30	22	36	24	+2
65 jaar en ouder	20	15	17	11	-4
Geen antwoord	2	2	0	0	-2
Totaal	134	100	149	100	

Tabel 101 Bewoners: Woont u op de begane grond, op de eerste verdieping of hoger?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Begane grond	23	25	22	22	-3
Eerste verdieping	49	52	52	52	0
Tweede verdieping of hoger	17	18	27	27	+9
Geen antwoord	5	5	0	0	-5 ¹
Totaal	94	100	101	100	

¹ significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 102 Bewoners: Woont u in een portiekwoning?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Ja	7	7	24	24	+17 ¹
Nee	81	86	76	75	-11
Geen antwoord	6	6	1	1	-5
Totaal	94	100	101	100	

¹ significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 103 Bewoners: Woont u in een koopwoning of een huurwoning?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Koopwoning	45	48	52	52	+4
Huurwoning	41	44	48	48	+4
Geen antwoord	8	9	1	1	-8 ¹
Totaal	94	100	101	100	

¹ significant verschil tussen 2005 en 2006, $p < 0,05$

Tabel 104 Ondernemers: Tot welke branche behoort de onderneming?

	2005		2006		Verschil in %
	n	%	n	%	
Voedings- en genotmiddelen	1	3	0	0	-3
Duurzame en overige consumptiegoederen	27	67	33	72	+5
Horeca	6	15	8	17	+2
Anders	6	15	5	11	-4
Totaal	40	100	46	100	

Tabel 105 Heeft u nog opmerkingen of wilt u nog iets kwijt wat niet in de vragenlijst aan de orde is geweest?

	2005 (n=40)		2006 (n=44)		Verschil in %
	n	%	n	%	
Weinig inspraak bij gemeente als bewoner/ondernemer over gebruikruimte	6	15	2	5	-10
Verkeerde plek gebruikruimte	6	15	3	7	-8
Andere problemen (met name uitgaans- en jongerenoverlast) zorgen meer voor overlast dan gebruikruimte/ verslaafden	3	8	12	27	+19
Parkeer- of verkeerproblemen	1	3	5	11	+8
Meer toezicht of actie politie	3	8	3	7	-1
Geen of weinig last verslaafden en gebruikruimte	5	13	5	11	-2
Overig	10	25	8	18	-7
Kritiek op gemeente omtrent komst gebruikruimte	1	3	3	7	+4
Tegen gebruikruimte	2	5	1	2	-3
Verwachting groei overlast algemeen	2	5	0	0	-5
Overige kritiek op gemeente	0	0	3	7	+7
Nogmaals noemen van problemen, anders dan gebruikruimte/ verslaafden	2	5	12	27	+22
Gemeente komt beloftes niet na	1	3	3	7	+4

